

Yankuik kuali tlajtoli tlen okikuilo

San Juan

In Tlajtoli omokuapki tlakatl

1 ¹Antes de oyeskia in tlaltikpaktli, yokatka in Tlajtoli, iva yejón Tlajtoli okatka ivan Dios, iva yen Dios. ²In Tlajtoli okatka ivan Dios desde ikuak ope in tlaltikpaktli. ³Iva ika yejón Tlajtoli, Dios okichi nochí tlen onka. Iva tlamo por yejón Tlajtoli, nochí tlen onka amo oyeskia. ⁴Itech yejón Tlajtoli kajki in nemilistli, iva in nemilistli yen tlavili para kintlavilis in tlaltikpaktlakah. ⁵Nin tlavili tlavia kan tlayova, iva in tlayovalotl amo veli kisevia.

⁶Okatka se tlakatl itoka Juan, tlen Dios okivaltitlanki, ⁷para ma yeto kemi testigo iva ma tetlapovi de yejón tlavili, para ijkó nochtin ma kineltokakah. ⁸Juan amo yen tlavili, sino Dios okititlanki para ma tetlapovi de yejón tlavili. ⁹Neká tlen yi neli tlavili yoajsitivalaya itech nin tlaltikpaktli para kintlavilis nochtin tlaltikpaktlakah.

¹⁰Neká Tlajtoli yokatka itech nin tlaltikpaktli. Iva por yen Tlajtoli Dios okichi in tlaltikpaktli, pero in tlaltikpaktlakah amo okixmatkeh

akin Ye. ¹¹Ovala itech nin tlaltikpaktli tlen Ye okichi, pero tlen iaxkawah amo okiselijkeh. ¹²Pero nochtin tlen okiselijkeh iva okineltokakeh, okinkavili ma mochivakah Dios ipilvah. ¹³Oneskeh kemi Dios ipilvah, pero amo oneskeh kemi ikuak se tlakatl ivan se sivatl mosetiliah para kipiah inkone, sino oneskeh kemi Dios ipilvah porke otlaneltokakeh inavak.

¹⁴Iva neká Tlajtoli omokuapki tlakatl iva tovah okatka itech nin tlaltikpaktli. Iva otikittakeh imavistilis, iva yejón mavistilistli kipia san yen iKone toTajzin Dios, porke otechititi nochí itlasojtlalis iva nochí tlen yi neli melajka.

¹⁵Juan otetlapovi aserka de neká Tlajtoli. Iva chikavak okijtovaya:

—Ye nin tlakatl tlen ne onimechilviaya: “In tlakatl tlen vitz satepa de ne, Ye okachi weititok iva amo kemin ne, porke Ye yokatka desde antes de ne ninesis.”

¹⁶De nochí tlen kipia, tinochtin tikseltitivitzeh okachi iva okachi de itlatiochivalis. ¹⁷Dios otechmakak itlanavatil por medio de Moisés. Pero itlasojtlalis iva tlen melajka-

yotl, ovala por medio de Jesucristo.
¹⁸Amo keman íkka kitta Dios, pero iKone tlen san Ye se, tlen noijki Diосs iva kajki seppa inavak iTajtzi, Ye otechixmatiltiko in Dios.

Juan tlen tlabaутisaro okijito mach yen Cristo

(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)

¹⁹⁻²⁰In tlayakankeh judiojtih de Jerusalén okintitlankeh sekimeh tiopixkeh iva sekimeh levitas para ma kitlajtlaniiyah in Juan akin ye. Iva Juan okinmilvi tlen yi neli:

—Mach ne niCristo.

²¹Ijkuakó yejvah oksemi okitlajtlanijkeh:

—Toneses, ¿akin te? ¿Te tiElías?

Juan okinnankili:

—Amo, mach ne.

Oksé welta okitlajtlanijkeh:

—¿Te tiprofeta tlen tikchixtokeh ma viki?

Ye okinnankili:

—Amo.

²²Ijkuakó okilvijkeh:

—Toneses, ¿akin te? Moneki techilvi para ijkó velis itla tikinmilviskeh tlen otechvaltitlankeh. ¿Tlán velis techilvis de te?

²³Juan okinnankili:

—Yen ne tlen nitetzajtzilia chikavak kan tlavaki: “Xikmelavakah iojviv in toTeko” —ijkó kemi okijito in tiotenejmachi Isaías.

²⁴Yejonmeh tlen oviah okittatoh in Juan, yejvah in fariseos okintitlankeh, ²⁵iva okitlajtlanijkeh:

—Tla amo te tiCristo, nion amo te tiElías, nion amo te tiprofeta, toneses, ¿akin omitznavati xitlabautisaro?

²⁶Juan okinnankili:

—Ne nitlabautisaro ika atl, pero imovah kajki se tlen imejvah amo inkixmatih, ²⁷iva yen tlen vitz satepa de ne. Iva ne nion amo notech poví para nikintojtomilis ikakvah.

²⁸Nochi nin tlamatli otlamochi itech altepetl Betábara, ik nepa lado de kan weyatl Jordán, kan Juan otlabautisarojtoka.

Jesús yen iichkakone in Dios

²⁹Omostlatik, Juan okittak in Jesús ompa vitz inavak, iva okijo:

—Xikittakah, yen nin ichkakone in Dios, tlen kinkixtilia intlajtlakol in tlaltikpaktlah. ³⁰Ne onimechtlapovi de Ye ijkuak onimechilvi: “Satepa de ne vitz se tlakatl tlen okachi we-
titok iva amo kemin ne, porke Ye yokatka desde antes de ne ninesis.”

³¹Ne amo onikixmatia, pero Dios onechnavati ma nitlabautisaro ika atl para ke in gentejtih de Israel ma veli kimomakakah kuenta akin Ye.

³²Juan noijki okijo:

—Ne onikittak in Tioijyotzintli ovaltemok de ilvikak kemi se palomax, iva omotlaliko ipan Jesú. ³³Ne ayamo onikixmatia. Pero tlen onechvaltitlanki ma nitlabautisaro ika atl, onechilvi: “Ijkuak tikittas in Tioijyotzintli valtemos iva motlaliki ipan se tlakatl, yen tlabaутisaros ika Tioijyotzintli.” ³⁴Ne yonikittak, iva por eso nimechilvia nik yen iKone in Dios.

Tlen primer momachtijkeh de Jesús

³⁵Omostlatik, Juan tlen tlabaутisaro oksemi ompa okatka invan ome

tlen okinmachtiaya. ³⁶Iva ijkuak okittak ke Jesús ik ompa panova, Juan okijo:

—Xikittakah, yen nin iichkakone in Dios.

³⁷Yejonmeh ome momachtijkeh de Juan, san nima ijkuak okikakkeh tlen okijo, oyajkeh ivan Jesús.

³⁸Jesús omokuapki iva okinmitak okivaltokayah, iva okintlajtlani:

—¿Tlán inkineki?

Yejvah okinankiljkeh:

—Rabí —kijtosneki Tlamachti—, ¿kan tichanti?

³⁹Iva Jesús okinnankili:

—Xivikakah iva xikittakah.

Tos oyajkeh ivan Jesús iva okittakeh kan chanti, iva ompa omokajkeh ivan Jesús yejón tonali porke yokatka kemi las cuatro de tiotlaki.

⁴⁰Andrés, tlen ikni in Simón Pedro, okatka se de yejonmeh tlen okikakkeh tlen okijo in Juan iva satepa okiseguirojkeh in Jesús. ⁴¹Andrés san nima oyá okitemoto ikni Simón, iva okilvi:

—Yotikajsikeh in Mesías —kijtosneki Cristo o noso tlen Dios okipejpenki.

⁴²Andrés okivikak ikni Simón inavak Jesús, iva ijkuak Jesús okittak okilvi:

—Te tiSimón tiipiltzi in Jonás, pero axka motoka yetos Cefas —kijtosneki Pedro o noso Tetl.

Jesús okinotzki in Felipe ivan Natanael

⁴³Omostlatik Jesús okijo yas ik tlali de Galilea. Ompa okittak in Felipe, iva okilvi:

—Xiviki nova.

⁴⁴Felipe okatka de Betsaida, ialtepe in Andrés ivan Pedro. ⁴⁵Felipe okitemoto in Natanael iva okilvi:

—Yotikajsikeh in tlakatl tlen Moisés okijkuilo itech itlanavatil, iva tlen okijkuilojkeh in tiotenejmachtijkeh. Yejón tlakatl yen Jesús ipiltzi in José de altepetl Nazaret.

⁴⁶Natanael okilvi:

—¿Velas kisas itla kuali de Nazaret?

Felipe okinankili:

—Xiviki, xikittaki.

⁴⁷Ijkuak Jesús okittak in Natanael ompa vitz, okijo:

—Nika vitz se tlakatl tlen yi neli israelita, tlen amo kimati tlakayava.

⁴⁸Natanael okitlajtlani:

—¿Kenik techixmati?

Jesús okinankili:

—Ijkuak otikatka itlampa igoskuavitl, antes de mitznotzati in Felipe, Ne ipa yonimitzitak.

⁴⁹Natanael okilvi:

—¡Tlamachti, tejwatzi tiiKone in Dios! ¡Tejwatzi tiwei tlanavati de Israel!

⁵⁰Jesús okinankili:

—¿Techneltoka san por onimitzilvi onimitzitak itlampa igoskuavitl? Velis tikinmitas okachi wejwei tlamantih ke nimneh.

⁵¹Jesús noijki okijo:

—Yi neli nimechilvia, imejvah inkittaskeh in ilvikak tlapotok, iva inkinmitaskeh in ilvikaktlatitlanilitih tlejkoskeh iva temoskeh ipan iKone in Tlakatl.

Se ilvitl kan monamiktiah itech altepetl de Caná de Galilea

2 ¹Oviptlatik okatka se ilvitl kan monamiktiah itech se altepetl itoka Caná tlen kajki itech tlali de Galilea. Imama in Jesús ompa okatka, ²iva Jesús ivan momachtijkeh nojki okinminvitarojkeh itech yejón ilvitl. ³Ijkuak otlanki in vino, imama Jesús okilvi:

—Ayakmo kipiah vino.

⁴Pero Jesús okinankili:

—Nana, ne mach nikpia tlen nikittas. Ayamo ajsi noora para ni-moteititis akin ne.

⁵Pero imama in Jesús okinmilvi tlen otlaservirojtokah:

—Xikchivakah nochi tlen Ye imechilvis.

⁶Ompa okatkah chikuase xoktzimeh de tetl, ivan kada se xoktzi oakia kemi ochenta o noso sien litros de atl. In judiojtih okinnejnekiah in xoktzimeh para omomajtekiayah

ijkó kemi kijtova intlanavatil. ⁷Jesús okinmilvi tlen otlaservirojtokah:

—Xikintemitkah de atl in xoktzimeh.

Iva ijkuak yeovah kuali okintemiti-keh, ⁸Jesús okinmilvi:

—Axka xikixtikah seki iva xikvi-kilikah in tetajchi de ilvitl.

Iva yeovah ijkó okichijkeh. ⁹In te-tajchi okiyeko in atl tlen omokuapki vino, amo okimatia de kan ovala, okimatiah san yeovah tlen otlaservirojtokah porke yeovah okixtitoh yejón atl. Ijkuakó in tetajchi de ilvitl okinotzki in novio. ¹⁰Okilvi:

—Miekeh achto kitemakah tlen kuali vino, iva ijkuak yokonikeh miek, ijkuakó kinmakah in vino tlen okachi korriente. Pero te otika tlen kuali vino para tiktemakas satepa.

¹¹Ye nin yikinika tetzavkaneska-yotl tlen Jesús okichi itech altepetl de Caná de Galilea. Ika yejón tetzavkaneskayotl okiteititi ivelilitilis, iva in momachtijkeh okineltokakeh.

© 1996 David C. Cook

¹²Satepa, Jesús ivan imama, ivan iknivah ivan momachtijkeh oyaj-keh kan altepetl de Capernaum iva ompa omokajkeh kana keski tonali.

Jesús okinkixti in tlanemakakeh de kan templo

(Mt. 21:12-13; Mr. 11:15-18; Lc. 19:45-46)

¹³Ijkuak yi mero ajsiki ilvitl de Pascua, inmilviv in judiojtih, Jesús oyá para Jerusalén. ¹⁴Iva kan ikiavak in templo okinmajtsito in torojnemakakeh, in ichkanemakakeh ivan palomaxnemakakeh, iva tlen okipatlayah tomi oyetokah kan inmesa. ¹⁵Jesús okichi se kuarta iva okinkixti de kan templo ika nochí intorojvah iva inmichkawah. Okintlamochili ipan tlali intomi tlen okipatlayah tomi iva okintlatlamochili inmesajvah. ¹⁶Iva okinmilvi tlen okinnemakatokah palomaxtih:

—¡Xikinkixtikah de nika! ¡Amo xikuapakah kemi tiankistli ikalijtik in noTajtzi!

¹⁷Ijkuakó, in momachtijkeh okilnamikeh ke itech Tiotlajkuiloli ijkuilitok: “In tlasoxtlalistli tlen nikpia por mokalijtik nechtlatia kemi se tlilti.”

¹⁸Ijkuakó in judiojtih okitlajtlajkeh:

—¿Tlán tetzavkaneskayotl velis techititis para tikittaskeh nik yompa tlen tikchiva?

¹⁹Jesús okinnankili:

—Xikxitinikah nin templo iva san ika eyi tonali oksemi niketzaltis.

²⁰Ijkuakó in judiojtih okilvijkeh:

—Nin templo owejkajkeh okichijkeh ika ompoali ivan chikuase

xivitl. ¿Iva te tikijtova san ika eyi tonali velis tiketzaltis oksemi?

²¹Pero in templo tlen Jesús okijtovaya, kijtosneki yen ikuero.

²²Por eso, ijkuak Jesús omoyoliti, in momachtijkeh okilnamikeh tlen okijtojka, iva okineltokakeh tlen kijtova in Tiotlajkuiloli iva tlen Jesús okimilvijka.

Jesús nocthin kinmixmati itech inyolo

²³Ijkuak Jesús okatka Jerusalén itech ilvitl de Pascua, miekeh okineltokakeh porke okimitakeh okinchivaya wejwei tetzavkaneskayomeh. ²⁴Pero Jesús mach omokonfiarovalya de yeovah, porke Ye okinmixmatia itech inyolo. ²⁵Mach omonekia íkka ma kilvi tlán kiyejyekovah in tlaltikpaktlakah, porke Ye kuali yokimatia tlán kipiah itech inyolo.

Jesús ivan Nicodemo

3 ¹Okatka se tlakatl fariseo itoka Nicodemo, okatka se de tlen tlayakankeh judiojtih. ²Nicodemo oyá okittato in Jesús de yovak, iva okilvi:

—Tlamachti, kuali tikmatih nik Dios omitzvaltitlanki techmachtiki, porke amo oveliskia otikinchivaskia ninmeh tetzavkaneskayomeh, tla Dios amo mova oyeskia.

³Jesús okilvi:

—Yi neli nimitzilvia, akin amo nesis oksemi, amo velis kittas kan Dios tlanavatia.

⁴Nicodemo okitlajtlani:

—Pero ¿kenik velis se tlakatl nesis oksemi tla yi veve? ¿Kox velis

© 1996 David C. Cook

oksé welta kalakis ijtk imama iva
nessis oksemi?

⁵Jesús okinankili:

—Yi neli nimitzilvia, akin amo
nessis de atl iva de Tioijyotzintli,
amo velis kalakis kan Dios tla-
navatia. ⁶Ijkuak nesi se konetl,
kipia inakayo iva iomio kemi
itajvah, pero tlen nesi de Tioijy-
otzintli, kijtosneki nesi ika se
yankuik nemilistli de Tioijyo-
tzintli. ⁷Amo sa xitlatlachia por
nimitzilvia: “Nochtin kipiah de
nesiskeh oksemi.” ⁸In ejekatl yavi
san kan ye kineki. Iva tikkaki
ijkoyuka, pero amo tikmati kan
valeva iva nion kan ik yavi. Ijkó
noijki nochtin tlen nesih itech
Tioijyotzintli.

⁹Nicodemo oksemi okitlajtlani in
Jesús:

—¿Iva yejón kenomi?

¹⁰Jesús okinankili:

—¿Te tiwei titlamachti de Isra-
el iva amo tikajsikamati? ¹¹Yi neli
nimitzilvia, tevhah tikijtovah tlen
tikmatih, iva titetlapoviah de tlen
yotikittakeh, pero imejvah amo in-
kineltokah tlan timechilviah. ¹²Tla
Ne nimechtlapovia itla tlamantli
tlen tlamochiva itech nin tlaltik-
paktli, iva amo innechneltokah,
¿kenik velis innechneltokaskeh tla
nimechtlapovis tlen tlamochiva
itech ilvikak?

¹³Mach ika semi tlejko ilvikak,
sino san yen tlen ovaltemok de
ilvikak, kijtosneki, yen iKone in
Tlakatl. ¹⁴Iva ijkó kemi Moisés
okajuanki in kovatl kan tlavaki,
ijkó noijki moneki kajkuanaskeh
iKone in Tlakatl, ¹⁵para nochtin tlen

kineltokaskeh amo ma moixpolokah, sino ma yolitakah para semijkak.

Dios sa tlawel kintlasojtla in tlaltikpaktlakah

¹⁶ 'Dios sa tlawel kintlasojtla in tlaltikpaktlakah, iva por eso okitemakak tlen san Ye se iKone, para nochtin tlen kineltokaskeh amo ma moixpolokah, sino ma kipiakah nemilistli para semijkak. ¹⁷Dios amo okivaltitlanki iKone para kintlajtlakoltis in tlaltikpaktlakah, sino okivaltitlanki para ma kinmakixti.

¹⁸ 'Tlen kineltoka iKone toTajzin Dios, amo kitlajtlakoltiskeh. Pero tlen amo kineltoka, Dios kitlajtlakoltis porke amo kineltoka tlen san Ye se iKone toTajzin Dios. ¹⁹Tlen amo kineltokah, Dios kintlajtlakoltis, porke in tlavili ovala itech nin tlaltikpaktli, pero in tlaltikpaktlakah okachi okivelitakeh yeskeh kan tlayova iva amo kan tlanestok, porke kichivah tlen amo kuali. ²⁰Nochtin tlen kichivah tlen amo kuali, kijtosneki kikualankaitah in tlavili iva amo motokiah kan tlavili, para amo ma motta nik amo kuali tlen kichivah. ²¹Pero tlen kichivah tlen melajkayotl motokiah kan tlavili, para ma motta nik kichijtokeh tlen Dios kimonekiltia.

Juan tlen tlabautisaro oksemi otetlapovi de Jesús

²² Okachi satepa, Jesús ivan momachtijkeh oyajkeh itech tlali de Judea, iva ompa omokajkeh kana keski tonali, iva okinbautisaro miekeh tlakah. ²³Juan noijki otlab-

utisarojtoka itech altepetl de Enón, tlen kajki inakastla in altepetl de Salim, porke ompa okatka miek atl. Iva miekeh gentejtih oyayah inavak Juan iva ye okinbautisaroya. ²⁴Itech yejonmeh tonaltih Juan ayamo okitzakuayah telpiloya.

²⁵ Ijkuakó sekimeh momachtijkeh de Juan ope motlatlajtolnamikih ivan sekimeh judiojtih de kenik se moyolchipavas inavak Dios. ²⁶Ijkuakó okilvitoh in Juan:

—Tlamachti, in tlakatl tlen okatka mova ik nepa lado de kan weyatl Jordán, de tlen tejwatzi otechtlapovi, axka noijki yi tlabautisarova, iva nochtin yope yavih inavak.

²⁷Juan okinnankili:

—Se tlakatl amo velis itla kichivas tla Dios amo kinavatia ma kichiva. ²⁸Imejyah mismo onnechkakeh onimechilvi nik mach ne niCristo, sino Dios onechvaltitlanki antes de vitz in Cristo. ²⁹Kan monamiktiah, in novio kajki inakastla in novia, iva iyolikni in novio paki sa tlawel ijkuak kikaki tlapova in novio. Ijkó ne noijki axka nipaki porke nika kajki in Jesús. ³⁰Ye okachi mowechijtias, iva ne nitemotias ayakmo niweititos.

Jesús valevatok de ilvikak

³¹ 'Tlen ovala de ilvikak amo onka oksé kemi Ye porke Ye okachi tlayakantok itech nochí. In tlaltikpaktlakah, tlapovah de tlen onka itech nin tlaltikpaktli. Pero tlen ovala de ilvikak amo onka oksé kemi Ye porke Ye okachi tlayakantok itech nochí. ³²Ye kitematiltia de tlen

yokittak iva tlen yokikakki, pero amika kineltokilia tlen Ye kijtova.³³ Pero tlen kineltokilia, kajsikamati nik in Dios kijtova tlen yi neli melajka.³⁴ Iva ikuak iKone in Dios tlajtova, kijtosneki yen Dios techtlapovia, porke in Tioijyotzintli kajki itech iKone ika noch iveliltilis porke Dios mach kitemaka iTioijyotzi san tzikitzi.³⁵ ToTajtzin Dios kitlasoxtla iKone, iva okimakak ma kinavati noch tlen onka.³⁶ Tlen kineltokas iKone toTajtzin Dios yolitos para semijkak. Pero tlen amo kineki kineltokas iKone toTajtzin Dios, mach yolitos para semijkak sino ipan vitz ikualanilis in Dios.

Jesús omotlapovi ivan se sivatl de Samaria

4 ¹Jesús okimatki ke in fariseos yope motlapoviah de Ye. In fariseos okimatkeh nik yope okachi momiekiliah in momachtijkeh de Jesús iva okachi miekeh yokinbautisarovaya ke Juan. ²Pero mach yen Jesús okinbautisarovaya, sino tlen okinmacthiaya. ³Por eso, ikuak Jesús okimatki tlen omotlapoviayah, okiski itech tlali de Judea iva omo-kuapki oksemi itech tlali de Galilea.

⁴Iva Jesús okipiaya tlen panos ik tlali de Samaria. ⁵Ijkó pues, Jesús oajsito itech se altepetl de Samaria itoka Sicar, serka de kan tlali tlen yi wejkavitl Jacob okimakak ipiltzi José. ⁶Ompa kan okatka in poso de Jacob. Jesús osotlavak de onejnenki iva omotlali inakastla yejón poso. Okatka kemi tlajko tonali. ⁷⁻⁸Mientras in momachtijkeh oyajkeh itech

se altepetl okikovatoh tlen kikuas-keh. Ikuakó se sivatl de Samaria ovala okikixtiko atl kan poso. Iva Jesús okilvi:

—Techtliokoli seki moatzi.

⁹In sivatl de Samaria okinankili:

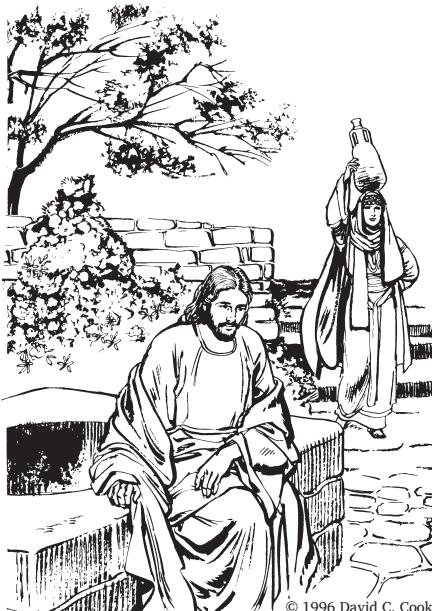
—¿Tleka techtlajtlanilia ma ni-mitzmaka atl? ¿Amo tikmati ke ne de Samaria iva tejwatzti de Judea?

(Ijkó okijto porke in judiojtih amo movikah ivan samaritanos.) ¹⁰Iva Jesús okinankili:

—Te mach tikmati tlen Dios kineki mitzmakas ivan amo tikmati akin mitztlajtlanilia atl. Tla otikmatiskia, tonses te otiktlajtlanilskia yen ma nimitzmaka atl, iva ye onimitzma-kaskia atl tlen kitemaka nemilistli.

¹¹In sivatl okilvi:

—Tejwatzti, in poso sa tlawel wejkatla iva amo tikpia tlan ika tikixtis atl. ¿Kan tikuiti in atl tlen kitemaka

© 1996 David C. Cook

nemilistli? ¹²Tlen yowejka oyá tokojkol Jacob otechkajtevili nin poso. Ye ivan ipilvah ivan iyolkavah nika oatlikeh. ¿Tejwatzi okachi tiweititok ke Jacob?

¹³Jesús okinankili:

—Nochtin tlen nika atlih, oksemi amikiskeh. ¹⁴Pero tlen konis atl tlen Ne nikmakas, mach ok semi amikis. Porke in atl tlen Ne nikmakas yetos kemi se ameyali tlen meyatos itech iyolo iva kimakas nemilistli para semijkak.

¹⁵Ijkuakó in sivatl okilvi:

—Tejwatzi, techmaka yejón atl para ayakmo semi namikis, iva ayakmo semi ma nikixtiki atl ijtki nin poso.

¹⁶Jesús okilvi:

—Xivia xiknotzati mototata iva nika xikvalika.

¹⁷In sivatl okinankili:

—Ne mach nikpia nototata.

Jesús okilvi:

—Yi neli tlen tikijtova, nik amo tikpia mototata. ¹⁸Porke yotikinpatlak makultih tlakah, iva tlen axka ivan tika noijki amo mototata. Yi neli tlen tikijtova.

¹⁹In sivatl okilvi in Jesús:

—Tejwatzi nesi kemi titiotenejmachti. ²⁰Tlen achto tokojkolvah okiweijkachivayah in Dios itech nin tepetl. Pero imejvah tlen de Judea inkijtovah ke tikpiyah de tikweijkachivaskeh in Dios kan siudad de Jerusalén.

²¹Jesús okinankili:

—Sivatl, moneki techneltoka. Ajsis tonali, mach ok monekis in vitzeh itech nin tepetl, iva nion

mach ok monekis inyaskeh asta Jerusalén para ompa inkiweijkachivativih in toTajtzin Dios.

²²Imejvah insamaritanos mach inkimatih akin inkiweijkachivah, pero tejvah tijudiojtih tikmatih akin tikweijkachivah, porke por yejvan judiojtih ovala itlajtol in Dios para ma kimatikah in tlaltikpaktlakah kenik velis momakixtiskeh de intlajtlakol. ²³Pero ajsis tonali ikuak in tlaltikpaktlakah kiweijkachivaskeh in toTajtzin Dios ika Tioijyotzintli iva ika melajkayotl, iva axka yejón tonali yoajsiko.

ToTajtzin Dios kineki ijkó ma kichivakah tlen kiweijkachivah. ²⁴Dios Ye Tioijyotzintli, iva tlen kiweijkachivah moneki ma kiweijkachivakah ika Tioijyotzintli iva ika melajkayotl.

²⁵In sivatl okilvi:

—Ne nikmati nik vitz in Mesías —kijtosneki Cristo—, iva ikuak Ye vitz, techajskamatiltis nochitlamantli.

²⁶Jesús okinankili:

—Neká yen Ne, tlen axka nika mova nimotlapovijtok.

²⁷Ijkuakó oajsikoh in momachijkeh iva sa otlatlachixkeh ikuak okittakeh in Jesús motlapovijtok ivan se sivatl. Pero amika omixevi okitlajtlani tlán okinekia yejón sivatl, o noso de tlán omotlapoviayah. ²⁸Ijkuakó in sivatl okikajte iaxoktzi iva oyá totoka kan altepetl okinmilvito in gentejtih:

²⁹—Xivikikah, xikittakah se tlakatl tlen onechilvi nochit tlen onikchi. ¡Xamo yen Cristo!

³⁰Ijkuakó in gente de yejón altepetl okiskeh okittatoh in Jesús.
³¹Yejón ora in momachtijkeh okitlatlavtiayah in Jesús:

—Tlamachti, ximotlamajsevi.

³²Pero Ye okinmilvi:

—In tlakuali tlen Ne nikmomajsevis imejvah amo inkixmatih.

³³Ijkuakó in momachtijkeh ope motlatlajtlaniah:

—¿Xamo íkka itla okaviliko tlen kikuas?

³⁴Pero Jesús okinmilvi:

—Notlakual kijtosneki ma nikchiva tlen kimonekiltia tlen onechvaltitlanki, iva ma niktlami in tekitl tlen Ye onechnavati ma nikchiva. ³⁵Ijkuak intookah imejvah inkijtovah: “Ok polivi navi metztlí para se pixkas.” Pero Ne nimechilvia: Kuali xikintlapokah inmoixtololovah iva xikinmitakah in gentejtih, kateh kemi oyeskia se tlali kan tlamanik kan yotlachikavak iva yi kuali ka para se pixkas.

³⁶Tlen pixka kipia tlaxtlavil, iva in tlakilotl tlen kipixka yejvan gentejtih tlen yolitoskeh para semijkak. Iva ijkó, tlen tookas iva tlen pixkas, san sekka pakiskeh. ³⁷Yi neli kemi kijtova in tlajtoli: “Se tooka iva oksé pixka.” ³⁸Ne onimechtitlanki xipixkatih kan imejvah amitla onmotekimakakeh ontookakeh. Oksekimeh otlajyovijkeh otekipanokeh, pero axka imejvah sa inkipakittah tlen yejvah yokichijkeh ika intekiv.

³⁹Miekeh samaritanos otlaneltokakeh inavak Jesús porke in sivatl okinmilvi: “Ye onechilvi nochí tlen

yonikchi.” ⁴⁰Por eso ijkuak in samaritanos ovalajkeh inavak Jesús, okitlatlavtijkeh ma mokava invah. Iva Ye ompa omoka ome tonali. ⁴¹Iva okachi miekeh okineltokakeh in Jesús por tlen Ye inevia okinmilvi. ⁴²Iva okilvijkeh in sivatl:

—Axka tikneltokah amo san por tlen te otechilvi, sino porke toneviah yotikakkeh, iva axka kuali tikmatih nik yi neli yen Cristo, tlen kinmaixtis in tlaltikpaktlah.

Jesús okipajti ipiltzi se tekiva

⁴³Ome tonali satepa, Jesús okiski de Samaria iva oyá kan tlali de Galilea. ⁴⁴Jesús se welta okijto ke se tiotenejmachti mach kitlakitah itech ialtepe. ⁴⁵Ijkuak Jesús oajsiato Galilea, in gentejtih okiselijkeh ika pakilistli, porke in gentejtih de Galilea oviah Jerusalén iva ompa okittakeh nochí tlen Jesús okichi itech ilvitl de Pascua.

⁴⁶Ijkuakó Jesús omokuapki oksemi kan altepetl de Caná tlen kajki itech tlali de Galilea, kan okikuapki vino in atl. Itech altepetl de Capernaum okatka se tekiva tlen otekipanovaya inavak in wei tlanavati, iva okipiaya se ipiltzi mokokova. ⁴⁷Ijkuak in tekiva okimatki nik in Jesús yomokuapato de Judea iva yoajsiko Galilea, oyá para Caná okittato in Jesús. Okitlatlavti ma kivika para Capernaum ma kipajtiliti ipiltzi porke yi mero ixpolivi. ⁴⁸Ijkuakó Jesús okilvi:

—Imejvah amo intlaneltokah, tla amo inkinmitah neskayomeh o noso tetzavimeh.

⁴⁹Pero in tekiva tlen otekipanovaya inavak in wei tlanavati okilvi:

—San nima xiviki tejwatzin antes de ixpolivis nopiltzi.

⁵⁰Ijkuakó Jesús okinankili:

—Ximokuapa mokalijtik, mopiltzi yopajtik.

In tlakatl okineltokak tlen Jesús okilvi, iva omokuapki para ikalijtik. ⁵¹Ijkuak in tekiva ya onajsia ikalijtik, sekimeh itlakevalvah okinamikitoh iva okilvijkeh:

—Mopiltzi yopajtik.

⁵²Ijkuakó ye okintlajtlani kemi tlán ora ope mijmati ipiltzi. Iva yejvah okilvijkeh:

—Yala, kemi la una de tiotlaki okiski in tononik.

⁵³Ijkuakó in teta okilnamiki ke mero itech yejón ora Jesús okilvi: “Mopiltzi yopajtik.” Ye iva nochia ifamilia okineltokakeh in Jesús.

⁵⁴Ika nin, Jesús yi ojpa okichi yejón tetzavkanceskayotl itech tlali de Galilea, okichi satepa de ovala de kan tlali de Judea.

Jesús okipajti se tlakatl tlen amo ovelia onejnemia

5 ¹Satepa, Jesús oyá Jerusalén iva itech yejonmeh tonaltih in judiojtih okichivayah se ilvitl. ²Ompa Jerusalén, serka de kan kilviah kaltentli de ichkameh, okatka se tanke tlen ika tlajtoli hebreo kilviah Betesda, iva kan yejón tanke okatkah makultih korredortih. ³Ompa ovettokah miekeh kokoxkeh. Ompa okatkah sekimeh tlen amo otlachiayah, sekimeh koxomeh iva sekimeh tlen amo oveliah

onejnemiah, yejvah okichiayah ma molini in atl. ⁴Porke san kivalchiva se ilvikaktlatitlanili ovaltemovaya iva okoliniaya in atl, iva san akin achto okalakia, opajtia de san tlan kokolistli. ⁵Ompa ovettoka se tlakatl tlen yokipiaya senpoali ivan kaxtoli ivan eyi xivitl mokokova.

⁶Ijkuak Jesús okittak in kokoxki ompa ovettoka iva okimatki nik yi kipia miek xivitl mokokova, okilvi: —¿Tikneki tipajtis?

—In kokoxki okinankili:

—Tejwatzin, amo nikpia akin nechkalakis ijtitk tanke ijkuak molinia in atl. Iva nochipa ijkuak nikneki nikalakis, oksé achto kalaktivetzi.

⁸Jesús okilvi:

—Ximeva, xikololo mopehl iva xi-nejnemi.

⁹Yejón tlakatl san nima ovalpajtik, okololo ipetl iva ope nejnemi. Pero komo okatka sábado, ¹⁰in tlayakankeh judiojtih okilvijkeh in tlakatl tlen opajtik:

—Axka sábado, amo xikmama mopehl porke in tlanavatili amo kitekavilia.

¹¹In tlakatl okinnankili:

—In tlakatl tlen onechpajti onechilvi: “Xikololo mopehl iva xi-nejnemi.”

¹²Ijkuakó okitlajtlanjkeh:

—¿Akin yejón tlakatl tlen omitzilvi: “Xikololo mopehl iva xinejnemi”?

¹³Pero in tlakatl tlen opajtik amo okimatia akin okipajti, porke ompa okatkah miekeh gentejtih iva Jesús ayakmo ompa okatka. ¹⁴Okachi satepa Jesús oksemi okajsito in tlakatl kan templo iva okilvi:

—Techkaki, axka yotipajtik, ayakmo xikchiva tlajtlakoli, porke velis mitzpanos itla oksé tlamantli okachi temavti.

¹⁵In tlakatl oyá okinmilvito in tlayakankeh judiojtih nik yen Jesús okipajti. ¹⁶Por eso, in tlayakankeh judiojtih san tlen amo ope kitoktiah in Jesús iva okinekiah kixpoloskeh, porke okinchivaya tetzavimeh maski sábado. ¹⁷Pero Jesús okinmilvi:

—NoTajtzi nochipa tekapanova kichiva tlen kuali, por eso Ne noijki ijkó nikchiva.

¹⁸Ijkuak ijkó okinmilvi, in tlayakankeh judiojtih okachi okualankeh iva okinekiah kixpoloskeh. Amo okinekiah porke amo okitlakitaya in sábado, iva porke okijtovaya ke in Dios yen iTajtzi, iva por eso Ye noijki Dios.

IKone in Dios itlanavatijkayo

¹⁹Jesús okinmilvi:

—Yi neli nimechilvia: iKone in Dios, mach itla velis kichivas san tlen Ye kinekis, sino Ye kichiva tlen kitta kichiva iTajtzi. Nochi tlen kichiva iTajtzi Ye noijki ijkó kichiva. ²⁰iTajtzi kitlasojtla iva kititia nochi tlen Ye kichiva, iva kititis okachi wejwei tlamantih iva amo kemi nimeh iva imejvah sa intlatlachiaskeh.

²¹Ijkó kemi iTajtzi kinyolitia tlen yomikkeh iva kinmaka nemelistli, ijkó noijki iKone kinmaka nemelistli tlen Ye kineki kinmakas. ²²iTajtzi amo kijtova akin tlajtlakole, sino Ye okitlali iKone yen ma kijto akin tlajtlakole, ²³para ijkó nochtin tlalikpaktlakah ma kitlakitakah iKone

ijkó kemi kitlakitah iTajtzi. Tlen amo kitlakita iKone in Dios, kijtosneki noijki amo kitlakita in iTajtzi tlen okivaltitlanki.

²⁴'Yi neli nimechilvia: Tlen kikaki notlajtol iva kineltoka tlen onechvaltitlanki, yolitos para semijkak. Ayakmo kitlajtlakoltiskeh, porke yokiski de kan mikilistli iva axka yi kipia yankuik nemelistli. ²⁵Yi neli nimechilvia, ajsiki tonali, iva yejón tonali yoajsiko. Axka, tlen kateh kemi oyeskia yomikkeh kikakiskeh itlajtol iKone in Dios, iva tla kichivaskeh tlen kijtova, kipiaskeh nemelistli para semijkak. ²⁶Ijkó kemi iTajtzi kipia nemelistli iva veli kite-maka nemelistli, ijkó noijki okichi ke iKone ma kipia nemelistli iva ma kitemaka nemelistli. ²⁷Noijki okitlali Ye ma kijto akinmeh tlajtlakolejkeh de nochtin gentejtih, porke Ye mochijtok iKone in Tlakatl. ²⁸Amo sa ximotlatlachialtikah de tlen nimechilvia, porke ajsis tonali ijkuak nochtin tlen toktokeh kikakiskeh itlajtol, ²⁹iva kisaskeh de kan toktokeh. Tlen okichijkeh tlen kuali, moyolitiskeh iva yeskeh ivan Dios para semijkak. Pero tlen okichijkeh tlen amo kuali, moyolitiskeh para kintlajtlakoltiskeh.

Jesús otlajto de Ye iva de Juan

³⁰'Ne amitla nikchiva tlen san Ne ma nikmoyejyekoli. Ne nikijtova akin tlajtlakole ijkó kemi noTajtzi nechilvia. Iva nikijtova akin tlajtlakole ijkó kemi kipia de yetos porke amo nikchiva san tlen Ne nikneki, sino tlen kimonekiltia

noTajtzi tlen onechvaltitlanki.³¹ Tla onimechtlapoviskia de itla, tlen san Ne notech onikixtiskia, tonses amo ovaleroskia kemi se prueba nik yi neli tlen nimechtlapovia.³² Onka oksé akin tetlapovia de Ne, iva nikmati ke tlen Ye tetlapovia de Ne, yi neli.³³ Imejvah onkintitlankeh sekimeh tlakah ma kitlajtlaniitih in Juan akin ye, iva ye okijto tlen yi neli aserka de Ne.³⁴ Pero mach moneki íkka tlakatl ma imechilvi akin Ne, sino Ne san nimechilnamiktia tlen Juan okijto para techneltokakah iva ximomakixtikah.³⁵ Juan okatka kemi se tlavili tlen oxotlatoka iva otlavijtuka, iva imejvah onpakeh kana keski tonali ika itlavil.³⁶ Pero onka se tlamantli tlen okachi wetitok ke tlen okijto in Juan iva yejón tlamantli kijtova akin Ne. Porke nochí tlen noTajtzi onechnavati ma nikchiva, iva tlen yi nikchijtok, nochí yejón tlamantli kiteititia nik yi neli noTajtzi onechvaltitlanki.³⁷ NoTajtzi tlen onechvaltitlanki Ye noijki tlapova aserka de Ne, maski imejvah amo kema inkitenkakih ivan nion amo kema inkittah,³⁸ iva nion itlajtol amo veli kalaki itech inmoyolo porke imejvah amo inkineltokah tlen Ye okivaltitlanki.³⁹ Imejvah kuali inkimomachtiah in Tiotlajkuiloli, iva inkiyejyekovah ke yejón Tiotlajkuiloli imechmakas nemilistli para semijkak. Pero yejón Tiotlajkuiloli tlajtova de Ne,⁴⁰ iva imejvah amo inkinekih invitzeh nonavak para inkipiaskeh nemilistli para semijkak.

⁴¹ 'Weijkachivalistli tlen kisa de tlaltikpaktlakah Ne amo nikselia.⁴² Porke Ne kuali nimechixmati iva kuali nikmati nik mach inkipiah itlasojtlalis in Dios itech inmoyolo.⁴³ Ne onivala ika itoka noTajtzi, iva imejvah amo innechseliah. Pero tla vitz íkka oksé ika ye itoka, imejvah yej yen okachi inkiseliah.⁴⁴ Imejvah inkivelitah kuali ma imechtlakitakah in tlaltikpaktlakah, pero amo inkitemovah kenik velis imechtlakitas in Dios tlen san Ye se onka. Tones, ¿kenik velis innechneltokaskeh?⁴⁵ Amo xikyejyekovah ke Ne nimechteilvis inavak noTajtzi, sino onka se akin imechteilvis, yen Moisés, porke imejvah inmotenmachiāh itech tlen Moisés okikuilo.⁴⁶ Porke tla yi neli onkineltokaskiah tlen okikuilo in Moisés, tonses imejvah onnechneltokaskiah, porke tlen ye okikuilo tlapova de Ne.⁴⁷ Pero tla imejvah amo inkineltokah tlen Moisés okikuilo, ¿kenik velis inkineltokaskeh tlen Ne ni-mechilvia?

Jesús okintlamakak makuili mil tlakah

(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

6 ¹ Okachi satepa, Jesús oyá ik nepa lado de kan atl tlen wei de Galilea tlen noijki itoka Tiberias. ² Miekeh gentejtih oyayah ivan Jesú, porke okittayah in wejwei tetzavkaneskayomeh tlen okinchivaya ikuak okinpajtiaya in kokoxkeh. ³ Jesús otlejkok itech se tepetl iva ompa omotlali invan momachtijkeh. ⁴ Ijkuakó yi ajsitivitz inmilviv in

judiojtih tlen itoka Pascua.⁵ Ijkuak Jesús okittak nik miekeh gentejtih ope vitzeh inavak, okilvi in Felipe:

—¿Kan tikovativih pan para ti-kintlamakaskeh nochtin ninmeh gentejtih?

⁶Ijkó okilvi in Felipe para kittas tlán kijtos, porke Jesús yokimatia tlán kichivas. ⁷Ijkuakó Felipe okinankili:

—Tla tikovaskeh ome siento denario de pan, kemi tlen kitlani se tlakatl tlen tlapalevia chikome metztli, amo kajxilis nion para ti-kinmajmakaskeh ajachitzi.

⁸Ijkuakó Andrés ikni in Simón Pedro, tlen noijki okatka momachtí de Jesús, okijo:

—Nika kajki se telpotzintli ki-pixtok makuili pan de cebada iva ome michimeh, pero amo kajxilis para nochtin.

¹⁰Ijkuakó Jesús okijo:

—Xikinmilvikah nochtin ma motlalikah.

Itech yejón lugar okatka sakayo, iva omotlalijkeh kemi makuili mil tlakah. ¹¹Ijkuakó Jesús okontilanki in makuili pan iva okitlasojkamatti inavak Dios, satepa okinmakak in momachtíkeh, iva yeovah ope kinxejxeliliah nochtin tlen ompa oyejetokah. Noijki ijkó okichi ika michimeh, iva nochtin kuali otla-kujkeh asta kan oixvikeh. ¹²Iva ijkuak nochtin yoixvikeh, Jesús okinmilvi in momachtíkeh:

—Xikololokah in pedasos tlen osobraro, amitla ma ijtakavi.

¹³In momachtíkeh okololojkeh in pedasos tlen osobraro de yejón

makuili pan de cebada, iva okin-temtitíkeh majtlaktli ivan ome chikimeh. ¹⁴Iva ijkuak in gentejtih okittakeh in wei tetzavkaneskayotl tlen Jesús okichi, okijtojkeh:

—Yi neli, ye nin tiotenejmachi tlen otikchixtokah ma viki itech nin tlaltikpaktli.

¹⁵Pero Jesús okimomakak kuenta nik yeovah afuersa okinekiah kivikaskeh para ma yeto wei tlanavati. Por eso Jesús oksé welta oyá ipan tepetl para ompa yetos iselti.

Jesús onejenenki ixko atl

(Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

¹⁶Ijkuak yotlayovak, in momachtíkeh otemokeh kan atl tlen wei de Galilea. ¹⁷Otlejkokeh itech se barko iva ope nejnemih para panoskeh oksé lado para ajsitivih kan altepetl de Capernaum. Yotlayovak, iva Jesús ayamo yoejkoya. ¹⁸Ijkuakó ope ejeka chikavak ivan atl ope motlatlaviteki. ¹⁹Iva ijkuak yoyajkeh kemi se makuili o noso chikuase kilómetro itech atl, okittakeh in Jesús nejnentivitz ixko atl iva yoki-valajsia in barko. Yeovah sa tlawel omomavtjkeh, ²⁰pero Ye okinmilvi:

—Amo ximomavtikah, Ne niJesús.

²¹Ijkuakó yeovah opakeh miek iva okitlejkoltíkeh itech barko. Iva san nima oajsitoh kan tlali kan yeovah oyayah.

In gentejtih okitemojkeh in Jesús

²²Omostlatik, in gentejtih tlen omokajkeh ik nepa lado de kan atl tlen wei, okilnamikeh ke okatka san se barko, iva Jesús amo otlejkok

ivan momachtijkeh, porke okinmitakeh ke in momachtijkeh oyajkeh inselti.²³ Satepa, oksekimeh barkotih de altepetl de Tiberias, oajsikoh serka kan antes okikuajkeh in pan satepa de ikuak in toTeko okitla-sojkamatki inavak Dios.²⁴ Por eso, ikuak in gentejtih okittakeh ke Jesús amo ompa okatka nion tlen momachtijkeh, otletlejkokeh itech sekimeh barkojtih iva oyajkeh okitemotoh kan altepetl de Capernaum.

**Jesús yen pan tlen
kitemaka nemilistli**

²⁵ Iva ikuak okajsitoh in Jesús ik nepa lado de kan atl tlen wei, okitlajtlanijkeh:

—Tlamachti, ¿keman otajsikonika?

²⁶ Pero Jesús okinmilvi:

—Yi neli nimechilvia, imejvah innechtemovah amo por onkajsikamatkeh tlán kijtosneki in tetzavkaneskayotl tlen onikchi, sino porke onimechtlamakak iva asta onmixvikeh.²⁷ Amo xitekipanokah san por yen tlakuali tlen niman tlami, sino por yen tlakuali tlen amo keman tlami iva kitemaka nemilistli para semijkak. Yejón tlakuali velis imechmakas iKone in Tlakatl, porke toTajzin Dios imechtitia nik san yen iKone velis imechmakas yejón tlakuali.

²⁸ Yejvah okitlajtlanijkeh:

—¿Tlán kineki in Dios ma tikchivakah?

²⁹ Jesús okinnankili:

—Dios kineki imejvah techneltokakah porke Ye onechvaltitlanki.

Yen yejón tlen Dios kineki xikchivakah.

³⁰ Yejvah okilvijkeh:

—¿Tlán tetzavkaneskayotl velis techititis para ma tikittakah iva ma timitzneltokakah? ¿Tlán velis tikchivas?³¹ Tlen acho tokojkolvah okikuajkeh in maná kan tlavaki, ijkó kemi kijtova in Tiotlajkuiloli: “Pan de ilvikak okinmakak ma ki-kuakah.”

³² Jesús okinmilvi:

—Yi neli nimechilvia: Mach yen Moisés okinmakak in pan de ilvikak, sino yen noTajtzi okinmakak, yen kitemaka tlen yi neli pan de ilvikak.³³ Porke in pan tlen Dios kitemaka yen tlen ovaltemok de ilvikak iva kinmaka nemilistli in tlaltikpaktlakah.

³⁴ Ikuakó yejvah okilvijkeh:

—ToTeko, nochipa techmaka yejón pan.

³⁵ Jesús okinmilvi:

—Ne nipan tlen niktemaka nemilistli. Tlen vitz nonavak ayakmo keman tiojsivis. Iva tlen nech-neltokas ayakmo keman amikis.

³⁶ Pero ijkó kemi yonimechilvi, maski imejvah yonnechitakeh amo innechneltokah.³⁷ Nochtin tlen noTajtzi nechinmakas yejvah nechtemoskeh iva vitzeh nonavak, iva amo nikijtos ke amo nikinselis.³⁸ Porke amo onivaltemok de ilvikak para nikchivas san tlen Ne niknekis, sino para nikchivas tlen kimonekiltia noTajtzi tlen onechvaltitlanki.³⁹ Iva noTajtzi tlen onechvaltitlanki, amo kineki ma nikpolo nion se de nochtin

tlen onechinmakak, sino kineki ma nikinyoliti itech neká tonali tlen yetos sa ik tlami. ⁴⁰ Pos tlen kimonekiltia noTajtzi tlen onechvaltitlanki yen nin: ke nochtin tlen kittaskeh iKone in Dios iva tlaneltokaskeh inavak, kipiaskeh nemilistli para semijkak. Iva Ne nikinyolitis itech neká tonali tlen yetos sa ik tlami.

⁴¹ Ijkuakó in tlayakankeh judiojtih ope tlapovah en kontra de Jesús por okijto: “Ne nípan tlen onivaltemok de ilvikak.” ⁴² Iva okijtojkeh:

—¿Amo ye nin Jesús, ipiltzi in José? Tejvah tikixmatih ipapa iva imama. ¿Tos kenik kijtova ke ovaltemok de ilvikak?

⁴³ Jesús okinmilvi:

—Ayakmo techpojpovakah por tlen onimechilvi. ⁴⁴ Amika tlakatl velis vitz nonavak san por kinekis, sino san yen noTajtzi tlen onechvaltitlanki velis kichivas íkka tlakatl ma viki nonavak. Iva Ne nikyolitis itech neká tonali tlen yetos sa ik tlami. ⁴⁵ Itech intlajkuilol in tiotenejmachtijkeh ijkuilitok: “Dios kinmachtis nochtin.” Por eso, nochtin tlen kikakiskeh noTajtzi iva kajsikamatiskeh tlen kijtova, vitzeh nonavak.

⁴⁶ ’Amo kijtosneki ke íkka yokittak noTajtzi. San yen tlen ovala kan Ye kajki, yen yokittak. ⁴⁷ Yi neli ni-mechilvia, tlen nechneltoka kipia nemilistli para semijkak. ⁴⁸ Ne nípan tlen niktemaka nemilistli. ⁴⁹ Tlen achto inmokojkolvah okikuajkeh in pan tlen itoka maná kan tlavaki, iva maski okikuajkeh, oixpolikeh.

⁵⁰ Pero tlen kikuah in pan tlen valtemotok de ilvikak, amo ixpolivih. ⁵¹ Ne nípan tlen niktemaka nemilistli para semijkak tlen onivaltemok de ilvikak. Tlen kikuas nin pan, yolitos para semijkak. Iva nin pan tlen niktemakas, yen nokuerpo, para ijkó in tlaltikpaktlakah velis kipiaskeh nemilistli para semijkak.

⁵² Ijkuakó in judiojtih ope motlatlajtolnamikih, okijtovayah:

—¿Kenik velis techmakas ikuerpo ma tikuakah?

⁵³ Jesús okinmilvi:

—Yi neli nimechilvia: Tla imejvah amo inkikuaskeh ikuerpo in iKone in Tlakatl iva tla amo inkoniskeh iesso, mach velis inkipiaskeh nemilistli para semijkak. ⁵⁴ Tlen kikuas nokuerpo iva koni noesso, kipias nemilistli para semijkak, iva Ne nikyolitis itech neká tonali tlen yetos sa ik tlami. ⁵⁵ Porke nokuerpo yi neli tlakuali, iva noesso yi neli tlakonili. ⁵⁶ Tlen kikuas nokuerpo iva koni noesso, kijtosneki yolitok nonavak iva Ne niyolitok inavak. ⁵⁷ NoTajtzi tlen onechvaltitlanki yen tlen kitemaka nemilistli iva Ne nikpia nemilistli por Ye. Ijkó nojiki tlen kimomajsevis nokuerpo, nojiki kipias nemilistli nonavak. ⁵⁸ Ne nípan tlen onivaltemok de ilvikak, pero nin pan amo kemi in maná tlen okikuajkeh tlen achto inmokojkolvah iva satepa oixpolikeh. Tlen kikuas nin pan yolitos para semijkak.

⁵⁹ Ye nin tlen Jesús okinmachi in gentejtih ompa Capernaum kan tiotlamachtijkali.

Miekeh gentejtih okikajkeh in Jesús

⁶⁰ Ijkuak ijkó okikakkeh, miekeh tlen onemiah ivan Jesús, okijtokeh:

—Sa tlawel ovijtitok para se kaj-sikamatis. ¡Akin kineltokilis tlen kijtova!

⁶¹ Jesús okimatia nik amo okive-litakeh tlen okijto, iva okinmilvi:

—¿Inkualanih por tlen nimechil-via? ⁶² ¿Tlán inkiyejyekoskeh imejvah tla inkittaskeh iKone in Tlakatl tlejkos ilvikak kan okatka? ⁶³ Tlen kitemaka nemilistli yen Tioijyo-tzintli, ikuerpo de se tlakatl amitla kipalevia para kimakas nemilistli. Notlajtol tlen Ne yonimechilvi vitz de yen Tioijyotzintli iva por eso kite-maka nemilistli. ⁶⁴ Pero sekimeh de imejvah amo innechneltokah.

Jesús ijkó okijto porke yokimatia desde antes akinmeh amo kinelto-kah iva akin kitemaktis. ⁶⁵ Iva okijto:

—Por eso, nimechilvia nik amika velis vitz nonavak, tla noTajtzi amo kimonekiltis.

⁶⁶ Desde ijkuakó, miekeh tlen onemiah ivan Jesús okikajkeh iva ayakmo onemiah Iva. ⁶⁷ Ijkuakó Je-sús okintlajtlani in majtlaktli ivan ome momachtijkeh:

—¿Imejvah noijki inkinekih in-yaskeh?

⁶⁸ Simón Pedro okinankili:

—NoTeko, ¿akin oksé inavak ti-askeh? San yen motlajtol kitemaka nemilistli para semijkak. ⁶⁹ Tejvah tikneltokah iva tikmatih nik tejwa-tzi tiyolchipavak tiiKone in Dios tlen yolitok.

⁷⁰ Ijkuakó Jesús okinnankili:

—Ne onimechpejpenki imejvah inmajtlaktih iva inmomeh, pero se de imejvah itlakeval in Amo Kuali Tlakatl.

⁷¹ Jesús otlajtovaya de Judas Iscari-ote ipiltzi in Simón, porke satepa ye okitemakti in Jesús maski okatka se de yejvah tlen majtlaktli ivan ome momachtijkeh.

Iknivah in Jesús amo okineltokayah

7 ¹Satepa de yejón, Jesús onemia-itech tlali de Galilea. Mach okinekia nemis itech tlali de Ju-dea, porke ompa sekimeh judiojtih okinekiah kixpoloskeh. ²Iva komo yi ajsiki inmilviv in judiojtih tlen itoka ilvitl de Sakakaltih, ³iknivah in Jesús okilvijkeh:

—Amo ximokava nika, xivia kan tlali de Judea, para ke tlen tikin-machtia ma kittakah tlen tikchiva.

⁴Porke se tlen kineki ma kixmati-kah, mach kichiva itla tlamatli san ichtaka. Moneki xikinchiva te-tzavkaneskayomeh inmixpa nochtin tlaltikpaktlakah para ijkó nochtin ma kittakah tlen tikchiva.

⁵ Iknivah in Jesús ijkó okilviayah, porke nion yejvah amo okineltoki-llayah. ⁶Ijkuakó Jesús okinmilvi:

—Mach ya ajsi noora para nias ompa, pero imejvah san tlan ora velis inyaskeh. ⁷In tlaltikpaktlakah mach velis imechkualankaitaskeh, pero Ne nechkualankaitah porke Ne nikinmilvia ke yejvah kichivah tlen amo kuali. ⁸Imejvah xiviah ilvitl. Ne mach nias porke mach yi ajsi noora para nias ompa.

⁹Satepa de ijkó okinmilvi, Jesús ompa omoka itech tlali de Galilea.

Jesús oyá ilvitl de Sakakaltih

¹⁰Satepa, ijkuak iknivah in Jesús yoonevakeh ilvitl, Ye nojiki oyá pero san ichtaka. ¹¹In tlayakankeh judiojtih okitemovayah in Jesús ompa itech ilvitl iva omotlajtlaniayah:

—¿Kanin kajki neká tlakatl?

¹²Iva miekeh omotlapoviyah de Ye. Sekimeh okijtovayah: “Jesús yi neli tlakamela.” Pero oksekimeh okijtovayah: “Amo, porke san kin-kajkayava in gentejtih.”

¹³Pero amika omixeviaya tlajtos de Ye teixpa, porke okinmiimakasiah in tlayakankeh judiojtih.

¹⁴Ijkuak yoyaya tlajko ilvitl, Jesús okalakki kan templo iva ope tlamachtia. ¹⁵In tlayakankeh judiojtih sa otlatlachixkeh iva okijtovayah:

—¿Kenomi nin tlakatl sa tlawel kimati miek, iva nion amo omomachti?

¹⁶Jesús okinnankili:

—Notlamachtilis mach kisa de Ne, sino kisa de yen tlen onechvaltitlanki. ¹⁷Tla íkka kinekis kichivas tlen Dios kimonekiltia, kajsikamatis notlamachtilis kox kisa de Dios, o noso nikijtova san tlen Ne nikmo-yejyekolia. ¹⁸Tlen tlajtova san tlen ye kimoyejyekolia, kijtosneki kineki kuali ma tlajtokah de ye. Pero tlen kineki kuali ma tlajtokah de neká tlen okivaltitlanki, kijtosneki kijtova tlen yi neli iva amo tlakajkayava.

¹⁹’Moisés omechmakak in tlanavatili, iva nion se de imejvah amo kichiva tlen kijtova yejón tlanavatili.

¿Tleka pues inkinekih innechixpoloskeh?

²⁰In gentejtih okinankilijkeh:

—Te tikpia se amo kuali ejekatl, ¿akin kineki mitzixpolos?

²¹Jesús okinnankili:

—Nochtin imejvah sa intlatlachiah san por onikpajti se kokoxki ijkuak sábado. ²²Moisés omechmakak in tlanavatili para ximosirkunsidarokah, maski yejón tlanavatili amo valevatok de Moisés, sino valevatok de inmokojkolvah tlen okachi achto opanokeh. Iva valeva imejvah inkisirkunsidarovah se konetl maski ma yeto sábado.

²³Imejvah inkinekih inmokavaskeh kuali itech itlanavatil Moisés iva inkisirkunsidarovah se konetl maski sábado porke mero itech yejón tonali okitokaro mosirkunsidarios, tonses, ¿tleka inkualanih nova por onikpajti se tlakatl ijkuak sábado? ²⁴Amo san nima xiktlajtlakoltikah se tlakatl san por imejvah xikmoyejyekolikah, sino xiktlajtlakoltikah tla yi neli inkimatih nik okichi tlen amo kuali.

Jesús okijto de kan ovala

²⁵Ijkuakó sekimeh gentejtih de Jerusalén okimolviayah:

—¿Amo ye nin tlakatl tlen kitemojtinetih para kimiktiskeh?

²⁶Pero, xikittakah, tlapojtok teixpa iva amitla kilviah. ¿Xamo in totlayakankavah yokimomakakeh kuenta ke nin tlakatl yen Cristo? ²⁷Pero tejvah kuali tikmatih de kan ovala nin tlakatl. Pero ijkuak vitz in Cristo, amika kimatis de kan vitz.

²⁸ Jesúś otlamachtijtoka kan templo, iva ikuak ijkó okikakki, okijo chikavak:

—¡Imejvah inkijtovah innechixmatih iva inkimatih de kan onivala! Pero Ne amo onivala san por Ne oniknekki, sino onivala porke onechvaltitlanki noTajtzi tlen itech onka tlen melajkayotl, ivan tlen imejvah amo inkixmatih. ²⁹ Ne nikixmati porke Ne onivala de inavak, iva Ye onechvaltitlanki.

³⁰ Ijkuakó okinekiah kikitziskeh in Jesúś. Pero amika omixevi okikitzki, porke ayamo oajsia iora para kikitziskeh. ³¹ Pero miekeh okineltokakeh, iva okijtovayah:

—Ijkuak vitz in Cristo, ¿kox kinchivas okachi wejwei tetzavkaneskayomeh ke nin tlakatl?

In fariseos okinekkeh kikitziskeh in Jesúś

³² In fariseos okikakkeh tlen okijtovayah in gentejtih de yen Jesúś, por eso yejvah omotlatlalvijkeh invan tlayakankeh tiopixkeh, iva okintitlankeh sekimeh templojmayoltih para ma kikitzkakah in Jesúś. ³³ Ijkuakó Jesúś okijo:

—Ne nietos inmovah sa kana keski tonali, satepa oksemi ni mokuapas inavak noTajtzi tlen onechvaltitlanki. ³⁴ Imejvah innechtemoskeh, pero amo innechajsiskeh, porke mach velis inyaskeh kan Ne nias.

³⁵ Ijkuakó in tlayakankeh judiojtih omotlajtlaniayah:

—¿Kan yas nin tlakatl kan tejvah amo velis tikajsiskeh? ¿Kox yas kan

kateh in judiojtih tlen chantih itech oksekimeh países, iva noijki kinmachtis tlen amo judiojtih? ³⁶ ¿Tlán kijtosneki tlen otechilvi: “Innechtemoskeh pero mach innechajsiskeh, porke mach velis inyaskeh kan Ne nias”?

Ameyali tlen kitemaka nemelistli

³⁷ Sa ik tlami tonali de yejón ilvitl okatka okachi wei ilvitl. Jesúś omoketzki iva chikavak okijo:

—Tla íkka amiki, ma viki nonavak iva ma atli. ³⁸ Kemi kijtova in Tiotlajkuiloli, tlen nechneltokas, tonses de itech iyolo kisas atl kemi se weyatl tlen kitemakas nemelistli para semijkak.

³⁹ Jesúś ijkó okijo kijtosneki akinmeh kineltokaskeh in Jesúś kiseliskeh in Tioijyotzintli. Ijkuakó ayamo ovalaya in Tioijyotzintli porke in Jesúś ayamo oyaya para ilvikak ika miek mavistilistli.

In gentejtih omoxexelojkeh

⁴⁰ Ijkuakó sekimeh tlen ompa okatkah, ikuak okikakkeh nin tlajtoli, okijtojkeh:

—Yi neli, nin tlakatl yen tiotenejmacthi tlen otikchixtokah ma viki.

⁴¹ Sekimeh okijtovayah:

—Nin yen Cristo.

Pero oksekimeh okijtovayah:

—Mach neli porke in Cristo mach velis vitz de Galilea. ⁴² In Tiotlajkuiloli kijtova nik in Cristo kipia tlen valajtos de David, de altepetl de Belén kan ochantia in David.

⁴³ Ijkuakó, in gentejtih ope moxexelovah porke amo nochtin

okineltokayah in Jesús.⁴⁴ Sekimeh okinekiah kikitzkiskeh, pero amika omixevi okikitzki.

In wejwei tlanavatijkeh amo okineltokakeh in Jesús

⁴⁵ In templojmayoltih, omo-kuapkeh innavak in fariseos iva innavak in tlayakankeh tiopixkeh, iva okintlajtlanijkeh in temploj-mayoltih:

—¿Tleka amo onkivalikakeh?

⁴⁶ In templojmayoltih otlananki-lijkeh:

—¡Amo kema tikkakih nion se tlakatl ma tlajto kemi Ye tlajtova!

⁴⁷ Ijkuakó in fariseos okinmilvijkeh in templojmayoltih:

—¿Noijki imejvah yomechkajkaya?⁴⁸ ¿Kox íkka de totlayakankavah o noso íkka de tejvah tifariseos yotitlaneltokakeh inavak Jesús?⁴⁹ Pero tlen amo kixmatih itlanavatil Moisés iva tlaneltokah inavak Jesús, Dios kintlajtlakoltis iva kin-tlajyoviltis.

⁵⁰ Se fariseo itoka Nicodemo, tlen okachi achto ovia okittato in Jesús de yovak, okinmilvi:

⁵¹ —Totlanavatil amo techkavilia ma tiktlajtlakoltikah se tlakatl, tla achto amo tikkakih tlan ika kiteilviah.

⁵² Yejvah okinankilijkeh:

—¿Te noijki xamo tivitz de Galilea? Kuali xikmomachti in Titotlajkuiloli iva tikittas ke de Galilea amo keman kisa nion se tiotenejmachtii.

⁵³ Iva ijkuakó nocthin ope yavih para inkalijtit.

Sivatl tlen okinpiaya imekawah

8 ¹Pero Jesús oyá kan Olivos-tepetl, ²iva omostlatik san kualka, oksemi oyá kan templo. Miekeh omotokijkeh inavak, iva Ye omotlali ope kinmachtia. ³Ijkuak Jesús otlamachtijtока, in tlamach-tijkeh de itlanavatil Moisés iva in fariseos okivalikilijkeh se sivatl tlen okajsitoh ivan imekav itech tlajtlakoli. Yejvah okiketzkeh tlajtlakotia, ⁴iva okilvijkeh in Jesús:

—Tlamachti, nin sivatl otikajsi-toh ivan imekav itech tlajtlakoli.

⁵ Itlanavatil Moisés technavatia ma tikinmiktikah ika tetl in sivameh tlen ijkó kichivah. Te, ¿tlán tikij-tova?

⁶ Yejvah ijkó okilvijkeh para kittas-keh tlán kichivas, iva ijkó kipiaskeh tlen ika velis kiteilviskeh. Ijkuakó Jesús omotoolo iva ope tlajkuilova ipan tlali ika imajpil. ⁷Pero komo okachi okitlajtlaniyah, Ye omoyek-ketzki iva okijto:

—Tla íkka de imejvah amo kipia nion se tlajtlakoli, yen achto ma kimaka ika tetl.

⁸ Jesús oksemi omotoolo iva ok-semi ope tlajkuilova ipan tlali.

⁹ Pero ijkuak okikakkeh tlen Jesús okinmilvi, ijkuakó se por se ope yavih porke kuali okimatiah nik yejvah noijki tlajtlakolejkeh. Achto ope yavih tlen okachi yi vevemeh, iva omokajkeh sa yen Jesús ivan sivatl tlen ok ompa omoketoka. ¹⁰Ijkuakó Jesús okse-mi omoyeketzki iva okitlajtlani in sivatl:

—Sivatl, ¿kanin kateh tlen omitz-teilviayah? ¿Ayakmika okijo nik moneki timikis?

¹¹In sivatl okinankili:

—Amó, noTeko, ayakmika.

Ijkuakó Jesús okilvi:

—Nion Ne mach nikijtos nik moneki timikis. Axka xivia iva ayakmo xikchiva tlajtlakoli.

Jesús yen tlavili de nin tlaltikpaktli

¹²Jesús oksemi ope kintlapovia in gentejtih, okijo:

—Ne nika kemi nitlavili para nikintlivilis in tlaltikpaktlakah. Tlen vitz nonavak, kipias tlavili tlen kitemaka nemilistli, iva amo kema nemis kan tlayova.

¹³In fariseos okilvijkeh:

—Tlen te tikijtova kisa san de te motlayejyekol. San te tikijtova ke yejón tlamantli yi neli. Tones, yejón tlen tikijtova amitha ipati.

¹⁴Jesús okinnankili:

—Tlen Ne nikijtova yi neli kipia ipati, maski kisa de Ne mismo. Porke Ne nikmati de kan onivala iva nikmati kan niav. Pero imejvah amo inkimatih de kan onivala iva nion amo inkimatih kan niav. ¹⁵Imejvah intetlajtlakoltiah ijkó kemi kichivah in tlaltikpaktlakah. Ne amika niktlajtlakoltia. ¹⁶Pero tla Ne nitetlajtlakoltis, nikchivas ika tlen yi neli melajka, porke amo nitetlajtlakoltia san Ne, sino nitetlajtlakoltia Ne ivan noTajtzi tlen onechvaltitlanki. ¹⁷Itech imotlanavatil inkipiah ijkuilitok, ke ijkuak ome testigojtih san se tlajtoli kijtovah, tones tlen

kijtovah kipia ipati. ¹⁸Ijkó pues, Ne nika kemi se testigo tlen nikijtova de Ne mismo, ivan noTajtzi tlen onechvaltitlanki kajki kemi oksé testigo.

¹⁹Iva yejvah okitlajtlanijkeh:

—¿Kanin kajki moTajtzi?

Jesús okinnankili:

—Imejvah mach innechixmatih, nion amo inkixmatih noTajtzi. Tla imejvah onnechixmatiskiah, noijki onkixmatiskiah noTajtzi.

²⁰Jesús okijo nin tlajtoli ijkuak otlamachtijtoka kan templo kan okitlaliyah in ofrendajtomí. Iva amika okikitzki porke ayamo oajsia tonali para kikitziskeh.

Kan Ne nias imejvah amo velis inyaskeh

²¹Jesús oksemi okinmilvi:

—Ne nias, iva imejvah innechte-moskeh, pero imejvah inmikiskeh porke ok inyeskeh intlajtlakolejkeh. Por eso, kan Ne nias, imejvah amo velis ompa inyaskeh.

²²In tlayakankeh judiojtih okij-tojkeh:

—¿Xamo kineki momiktis, por eso kijtova ke kan Ye yas tejvah amo velis ompa tiaskeh?

²³Ijkuakó Jesús okinmilvi:

—Imejvah de nika, pero Ne nivitz de tlakpak. Imejvah de nin tlaltikpaktli, pero Ne amo. ²⁴Por eso onimechilvi ke imejvah inmikiskeh porke ok inyeskeh intlajtlakolejkeh. Porke tla imejvah amo inkineltokah nik Yen Ne niCristo, tones imejvah inmikiskeh porke ok inyeskeh intlajtlakolejkeh.

²⁵Ijkuakó oksemi okitlajtlanijkeh:

—¿Akin te?

Jesús okinnankili:

—Ne yonimechilvi desde acho
akin Ne. ²⁶Ne nikpia miek tlamantli
tlen moneki nimechilvis en kontra
de imejvah. Pero tlen onechval-
titlanki, kijtova tlen melajkayotl,
iva tlen Ne nikinmilvia in tlaltik-
paktlakah yen yejón noijki tlen Ne
onikakki de Ye.

²⁷Pero yejvah amo okajsikamatkeh
ke Jesús okintlapoviaya de iTajtzi.

²⁸Por eso Jesús okinmilvi:

—Ijkuakimejvah inkajkuanaskeh
tlakpak para inkixpoloskeh iKone in
Tlakatl, ijkuakó inkajsikamatiskeh
nik Yen Ne niCristo. Iva inkajsi-
kamatiskeh ke amitla nikchiva
san tlan Ne nikmoyejyekolia, sino
Ne nikijtova san yen tlen noTajtzi
yonechmacthi. ²⁹Porke tlen onech-
valtitlanki nova kajki iva amo semi
nechkava noselti, porke Ne nochipa
nikchiva tlen Ye kipaktia.

³⁰Ijkuak Jesús ijkó okinmilvi, mi-
ekeh okineltokakeh.

Tlen yi neli melajka techpalevia para ma tikajkatokah

³¹Ijkuakó Jesús okinmilvi in judi-
ojtih tlen okineltokakeh:

—Tla imejvah nochipa inkichivas-
keh tlen Ne nimechilvia, tonses yi
neli inyeskeh inmomachtijkeh de
Ne, ³²iva inkixmatiskeh tlen melaj-
kayotl, iva tlen melajkayotl kichivas
xikajkatokah.

³³Yejvah okinankilijkeh:

—Tejvah tivalajtokeh de Abraham,
iva mach kema íkka tikpiyah kemi

toteko, ¿kenik tikijtova in te ke ti-
kajkatoskeh?

³⁴Jesús okinmilvi:

—Yi neli nimechilvia, nochtin tlen
kichivah tlajtlakoli, kijtosneki in
tlajtlakoli yen inteko tlen kinnava-
tijtok. ³⁵Se tlakatl tlen yokikojkeh
para tekipanos inavak iteko mach
kema povis kemi de familia, pero
se tlakatl tlen tekone yejón semij-
kak povi de familia. ³⁶Tones, tla
iKone in Dios imechkajkavas de
inavak inmoteko tlen tlajtlakoli,
tones imejvah yi neli inkajkatos-
keh. ³⁷Kuali nikmati ke imejvah
inalajtokeh de Abraham. Pero in-
kinekih innechixpoloskeh porke
amo inkiseliah itech inmoyolo tlen
Ne nimechilvia. ³⁸Ne nimechtlapo-
via de tlen noTajtzi nechititia, iva
imejvah inkichivah tlen inmopapa
imechnavatia.

³⁹Yejvah okilvijkeh:

—Tejvah topapa yen Abraham!

Pero Jesús okinnankili:

—Tla yi neli oyeskia intepilvah
de Abraham, tonses onkichivas-
kiah tlen ye okichi. ⁴⁰Pero maski
yonimechilvi tlen yi neli tlen Dios
nechititia, imejvah inkinekih inne-
chixpoloskeh. ¡Abraham mach kema
ijkó okichi! ⁴¹Imejvah inkichivah
tlen kichiva inmopapa.

Yejvah okinankilijkeh:

—Tejvah mach tiichtakakonemeh,
tejvah tikpiyah san se topapa, yen
Dios.

⁴²Jesús okinnankili:

—Tla yi neli oyeskia yen Dios
inmopapa, onnechtlasojtaskiah,
porke Ne nivitz de inavak Dios iva

onivala itech nin tlaltikpaktli. Iva amo onivala san por Ne oniknekki, sino porke Dios onechvaltitlanki. ⁴³ ¿Inkimatih tleka amo inkajksikamatih tlen Ne nimechilvia? Amo inkajskamatih porke amo inkinekih inkikakiskeh notlajtol. ⁴⁴ Imejvah inmopapa yen Amo Kuali Tlakatl, ivan imejvah inkichivah tlen ye kineki. In Amo Kuali Tlakatl ye temikti desde ikuak ope in tlaltikpaktli. Mach kema kijtova itla melajkayotl porke itech iyolo mach itla kipia tlen melajkayotl. Nochipa san tlakajkayava porke yen yejón itekiv, porke ipa tekajkaya, iva yen teta de nochtin tlen tlakajkayawah. ⁴⁵ Pero komo Ne nikijtova tlen yi neli, por eso imejvah amo innechneltokah. ⁴⁶ ¿Akin de imejvah velis kijtos ke nikpia itla tlajtlakoli? Iva tla Ne nikijtova tlen melajkayotl, ¿tleka amo innechneltokah? ⁴⁷ Se tekone de Dios, kichiva tlen Dios kilvia. Pero imejvah komo amo intepilvah de Dios, por eso amo inkichivah tlen Dios imechilvia.

Cristo yokatka antes de Abraham

⁴⁸ Ikuakó sekimeh judiojtih okilvijkeh:

—Yompa tlen tejvah tikijtovah, te mach tikuali porke te de Samaria iva tikpia se amo kuali ejekatl.

⁴⁹ Jesús okinnankili:

—Ne mach nikpia nion se amo kuali ejekatl. Ne kuali nitlajtova de noTajtzi, pero imejvah intlajtovah amo kuali de Ne. ⁵⁰ Ne amo nikchiva ke in tlaltikpaktlah kuali ma tlajtokah de Ne. Pero onka se tlen

akin yi neli kineki kuali ma tlajtokah de Ne, iva yen jue. ⁵¹ Yi neli nimechilvia, tlen akin kichivas tlen Ne nikijtova, amo kema ixpolivis.

⁵² Ikuakó in tlayakankeh judiojtih okinankilijkeh:

—Axka kema kuali tikmatih nik yi neli tikpia se amo kuali ejekatl. Abraham iva nochtin tiotenejmachtijkeh oixpolikeh, iva te tikijtova: “Tlen kichivas tlen Ne nikijtova, amo kema ixpolivis.” ⁵³ ¿Okachi tiweititok te ke topapa Abraham? Ye oixpolivik, iva in tiotenejmachtijkeh noijki oixpolikeh. ¿Akin timomachilia in te?

⁵⁴ Jesús okinnankili:

—Tla Ne onikchivaskia ke in tlaltikpaktlah kuali ma tlajtokah de Ne, tones amitla ipati oyeskia. Pero noTajtzi Ye kuali tlajtova de Ne, noTajtzi yen tlen imejvah inkijtovah yen inmoDios. ⁵⁵ Pero imejvah amo inkixmatih. Ne yi neli nikixmati, iva tla onikjtoskia nik amo nikixmati, onieskia noijki nitekajkaya kemi imejvah. Pero Ne yi neli nikixmati, iva nikchiva tlen Ye kijtova. ⁵⁶ Acho ikuak okatka inmokojkol Abraham, ye sa tlawel opakki ikuak okittak ke okachi tlayakapa nivitz itech nin tlaltikpaktli. Ye okittak iva sa tlawel opakki.

⁵⁷ Ikuakó in tlayakankeh judiojtih okilvijkeh in Jesús:

—Ayamo tikpia ompoali ivan majtlaktli xivitl, ¿kenomi tikijtova ke otikittak in Abraham?

⁵⁸ Jesús okinnankili:

—Yi neli nimechilvia, antes de oyeskia in Abraham, Ne ipa yonikatka.

⁵Ijkuakó yeovah okonintilankeh sekimeh temeh para ika kimakaskeh, pero Jesús okalakki intzala in gentejtih omotlaati iva satepa okiski de kan templo iva oyá.

**Jesús okipajti se tlakatl
tlen amo otlachiaya**

9 ¹Ijkuak Jesús opanovaya itech se ojtlí, okittak se tlakatl tlen amo otlachiaya desde oneski. ²Iva in momachtijkeh okitlajtlanijkeh:
—Tlamachti, ¿tleka ijkó oneski nin tlakatl? ¿Por okichijkeh tlajtlakoli itajvah, o noso porke ye okichi tlajtlakoli?

³Jesús okinnankili:

—Mach por ye okichi tlajtlakoli o noso por itajvah okichijkeh tlajtlakoli, sino ijkó oneski para xikittakah kenomi ivelilis in Dios velis kipajtis. ⁴Mientras ok tlanestok, moneki tikchivaskeh in tekitl tlen noTajtzi onechvalti tlanki ma nikchiva, porke ijkuak tlayovas ijkuakó amo ok íkka ve-lis tekipanos. ⁵Mientras Ne nika itech nin tlaltikpaktli, nika kemi se tlavili tlen kintlavilia in tlaltikpaktlakah.

⁶Ijkuak Jesús ijkó okijto, ochijchak ipan tlali, okipaatilti se tzikitzi tlali, iva okitlalili itech ixtololovah in tlakatl tlen amo tlachia, ⁷iva okilvi:

—Ximixamiti kan tanke Siloé — Siloé kijtosneki Tlatitlanili.

In tlakatl tlen amo otlachiaya omixamito, iva ijkuak ovalmokuapato, yi veli tlachia. ⁸Ijkuakó ivesinojvah iva nochtin tlen achto okittayah

okitlajtlania limosna, omotlajtlaniyah:

—¿Amo yen nin tlen omotlaliaya okitlajtlania limosna?

⁹Sekimeh okijtovayah:

—Ajá ye.

Oksekimeh okijtovayah:

—Motta kemi ye, pero mach ye.

Pero ye inevia okinmilviaya:

—Ajá, ne.

¹⁰Ijkuakó okitlajtlanijkeh:

—¿Kenik yi veli titlachia?

¹¹Ye okinnankili:

—In tlakatl tlen itoka Jesús, okipaatilti se tzikitzi tlali, onechtlalili itech noixtololovah iva onechilvi: “Ximixamiti kan tanke Siloé.” Ne onia iva ijkuak onimixami, yovelik onitlachixki.

¹²Iva oksemi okitlajtlanijkeh:

—¿Kanin kajki yejón tlakatl?

Ye okinmilvi:

—Mach nikmati.

**In fariseos okitlatzintokijkeh
in tlakatl tlen amo otlachiaya**

¹³Ijkuakó in tlakatl tlen achto amo otlachiaya okivikakeh innavak in fariseos. ¹⁴Okatka sábado ijkuak Jesús okipaatilti in tlali iva okichi ma tlachia in tlakatl. ¹⁵Ijkuakó in fariseos okitlajtlanijkeh yejón tlakatl kenik otlachixki. Ye okinnankili:

—Okipaatilti se tzikitzi tlali, onechtlalili itech noixtololovah, onimixami, iva axka yi nitlachia.

¹⁶Ijkuakó sekimeh fariseos okilvijkeh:

—Yejón tlakatl amo Dios okivaltitlanki, porke amo kitlakita in sábado.

Pero oksekimeh okijtovayah:

—¿Kenik velis ijkó kichivas se tlakatl tlen tlajtlakole?

Amo nochtin okatkah de akuerdo iva omoxexelojkeh.¹⁷ Ijkuakó oksemi okitlajtlanijkeh in tlakatl tlen amo otlachiaya:

—¿Iva te tlán tikijtova de neká tlakatl tlen omitztlachialti?

Iva ye okinnankili:

—Ne nikijtova ke Ye se tiotenejmachtia:

¹⁸ In tlayakankeh judiojtih mach okineltokayah kox yi neli amo otlachiaya. Por eso okinnotzkeh itajvah,¹⁹ iva okintlajtlanijkeh:

—¿Yen nin imopiltzi tlen imejvah inkijtovah amo otlachiaya ijkua oneski? ¿Iva axka kenik yi tlachia?

²⁰ In tetajmeh otlanankilijkeh:

—Kuali tikmatih nik topiltzi, iva kuali tikmatih nik amo otlachiaya ijkua oneski.²¹ Pero amo tikmatih kenik yi veli tlachia iva nion amo tikmatih akin okitlachialti. Ye inewia xiktlajtlaniikah, ya yi wei, ye velis imechilvis kenik opajtik.

²² In tetajmeh ijkó otlanankilijkeh porke okinmiimakasiah in tlayakankeh judiojtih. Porke in tlayakankeh judiojtih yomotlatlavijkah tla íkka kijtos ke Jesús yen Cristo, kikixtiskeh para semijkak de kan intiotlamachtijkal.²³ Por eso itajvah okijtojkeh: “Ye inewia xiktlajtlaniikah, ya yi wei, mach okoneti.”

²⁴ Ijkuakó in tlayakankeh judiojtih oksemi okinotzkeh in tlakatl tlen amo otlachiaya, iva okilvijkeh:

—Techilvi tlen yi neli ixpan Dios. Tejvah tikmatih ke yejón tlakatl tlen omitzpajti, tlajtlakole.

²⁵ Ijkuakó in tlakatl okinnankili:

—Ne mach nikmati kox tlajtlakole o noso amo. Lo ke tlen nikmati, es ke achtó amo onitlachiaya iva axka ya yi nitlachia.

²⁶ Iva oksemi okitlajtlanijkeh:

—¿Tlán omitztokti? ¿Kenik omitztlachialti?

²⁷ Ye okinnankili:

—Ne yonimechilvi iva amo innechkakih. ¿Tleka inkinekih oksemi ma nimechilvi? ¿Imejvah noijki inkinekih inyeskeh inmomachtijkeh de Ye?

²⁸ Ijkuakó yejvah ope fiero kilviah, iva okilvijkeh:

—Te yotimochi timomachtia de yejón tlakatl, pero tejvah timomachtijkeh de Moisés.²⁹ Tejvah tikmatih nik in Dios okitlapovi in Moisés. Pero yejón tlakatl, mach tikmatih de kan ovala.

³⁰ Ijkuakó in tlakatl okinnankili:

—Amo nikneltoka tlen inkijtovah. Kenik imejvah amo inkimatih de kan ovala, iva ne asta yonechtlachialti.³¹ Kuali tikmatih nik in Dios amo kinkaki tlen tlajtlakolejkeh. Dios kinkaki tlen kitlakitah iva kichivah tlen Ye kimonekiltia.³² Desde ijkua Dios okichi in tlaltikpaktli mach semi momati íkka tlakatl ma kitlachialti se tlen amo tlachia desde oneski.³³ Tla nin tlakatl amo Dios okivaltitlanki, amitla oveliskia okichivaskia.

³⁴ Yejvah okilvijkeh:

—Te ipa titlajtlakole otineski, ¿iva axka tikneki techmachtis?

Iva okikixtjkeh para semijkak de kan tiotlamachtijkali.

Tlen yi neli amo tlachiah

³⁵ Jesúś okimatki ke in tlakatl tlen amo otlačiaya okixtjkeh de kan tiotlamachtijkali, iva ikuak okinamikki okilvi:

—¿Tikneltoka iKone in Dios?

³⁶ Ye okinankili:

—Tejwatzti, techilvi akin Ye para nikneltokas.

³⁷ Jesúś okinankili:

—Yotikittak, yen Ne, tlen axka nika mova nimotlapovijtok.

³⁸ Ikuakó in tlakatl omotlankuaketzki inavak Jesúś, okimavistili iva okilvi:

—Ajá, noTeko, nimitzneltoka.

³⁹ Iva Jesúś okilvi:

—Ne onivala itech nin tlaltikpaktli para nikinmilvis kox kuali o noso amo kuali tlen kichivah in tlaltikpaktlah. Iva ijkó, tlen amo tlachiah ma tlachiakah iva tlen tlachiah ayakmo ma tlachiakah.

⁴⁰ Ikuakó sekimeh fariseos tlen ompa okatkah, ikuak ijkó okikakeh okitlajtlanijkeh:

—¿Kijtosneki tejvah noijki amo titlachiah?

⁴¹ Jesúś okinnankili:

—Tla imejvah yi neli oyeshia amo intlachiah, toneses Dios amo omechtlajtlakoltiskia por yen inmotlajtlakol. Pero komo imejvah inkijtovah ke kuali intlachiah, toneses Dios imechtlajtlakoltis por yen inmotlajtlakol porke inkijtovah inkimatih tlen inkichivah.

Ejemplo de se ichkakorral

10 ¹Yi neli nimechilvia, tlen amo kalaki kan kaltentli de ichkakorral, sino tzikuini iva kalaki oksé lado, yejón kijtosneki ichtekki iva san yejón itekiv. ²Pero in tlajpixki kalaki kan kaltentli. ³Tlen tlakuidarova kan kaltentli kitlatlapolia in tlajpixki para ma kalaki, iva iichkavah kitenkakih. In tlajpixki kinnotza iichkavah ika intoka, iva kinkixtia de ijtit inkorrall. ⁴Iva ikuak nochtin yokinkixti iichkavah, kinvika kinyakana. Iva iichkavah kitokah porke kitenkakih. ⁵Pero se tlen amo kixmatih mach ivan yavih, sino kicholiliah porke amo kitenkakih se tlen amo kixmatih.

—Jesúś okinmilvi nin ejemplo, pero yejvah amo okajsikamatkeh tlen Jesúś okinekia ma kajsikamatikah.

Jesúś yen kuali tlajpixki

—Ikuakó Jesúś oksemi okinmilvi:

—Yi neli nimechilvia: Ne nika kemi se kaltentli kan kalakih ichkameh. ⁸Nochtin tlen ovalajkeh antes de Ne nivitz, oyajkeh ichtekeh. Pero in ichkameh mach okintenakeh ikuak okinnotzkeh. ⁹Ne nika kemi nikaltentli. Iva akin notech kalakis, momakixtis. Velis kalakis iva kisas kan kaltentli iva nochipa kajsis tlen kikuas.

¹⁰In ichtekki vitz san para tlachtekis, para temiktis iva para teixpolos. Pero Ne onivala para ke in tlaltikpaktlah ma kipiakah nemilistli, iva yejón nemilistli ma momiekili

itech inyolo.¹¹ Ne kuali nitlajpixki. Se tlen kuali tlajpixki kitemaka inemilis por iichkavah.¹² Pero se tlen san tetlajpialia, ikuak kitta vitz in koyotl, kinkakajteva in ichkameh iva cholova, porke mach yi neli tlajpixki iva mach iaxkavah in ichkameh. In koyotl kinkitzia sekimeh ichkameh iva oksekimeh kinchochololtia.¹³ In tlajpixki cholova porke san tetlajpialia iva kitlaxtlaviah, iva por eso amo kinchiva kuenta in ichkameh.

¹⁴ 'Ne kuali nitlajpixki iva nikinmixmati nochkavah, iva yeovah nechixmatih,¹⁵ ijkó kemi noTajtzi nechixmati iva Ne nikixmati noTajtzi. Ne niktemaka nonemilis por nochkavah.¹⁶ Noijki nikinpira oksekimeh ichkameh, tlen amo kateh ijtkin korral iva moneki nikinvalikas noijki. Yeovah nechtenkakiskeh, iva noctin yeskeh san sekka, iva yetos san se tlajpixki.

¹⁷ 'NoTajtzi nechtlasojtla, porke Ne nonevia niktemaka nonemilis, para ijkó satepa oksemi nikpias nonemilis ikuak nimoyolitis.¹⁸ Amika velis nechkixtilis nonemilis, sino Ne nonevia niktemaka. Ne velis nikchivas de niktemakas nonemilis iva de nikpias oksemi nonemilis. NoTajtzi ijkó onechnavati ma nikchiva.

¹⁹ In tlayakankeh judiojtih oksemi ope mokualaniah porke amo okatkah de akuerdo por tlen okijtovaya in Jesús.²⁰ Sekimeh okijtovayah:

—Nin tlakatl kipia se amo kuali ejekatl iva yokuatlapolo. ¿Tlán para inkikakiliah?

²¹ Pero oksekimeh okijtovayah:

—Se tlakatl tlen kipia se amo kuali ejekatl amo ijkó tlajtova. Se amo kuali ejekatl amo velis kitlachialtis se tlakatl tlen amo veli tlachia.

In tlayakankeh judiojtih amo okiselijkeh in Jesús

²² Ompa Jerusalén okichijtokah ilvitl tlen okichivayah kada xivitl para kilnamikih ikuak okiyankuilijkeh in templo. Iva okatka mero ikuak seva.²³ Jesús ik ompa onemia kan templo, kan kilviah korredor de Salomón.²⁴ Ikuakó in tlayakankeh judiojtih okiyavalojkeh iva okitlajtlanijkeh:

—¿Asta keman kuali tikmatiskeh akin te? Tla yi neli te tiCristo seppatechilvi.

²⁵ Jesús okinnankili:

—Ne yonimechilvi akin Ne, pero imejyah amo innechneltokah. Nochi tlen noTajtzi onechnavati ma nikchiva yen yejón nikchiva iva yejón kiteititia akin Ne.²⁶ Pero imejyah amo innechneltokah, porke imejyah amo innochkavah, ijkó kemi acharto yonimechilvi.²⁷ Nochkavah nechtenkakih, iva Ne nikinmixmati iva yeovah vitzeh nonavak.²⁸ Ne nikinmaka nemilistli para semijkak. Amo kema mikiskeh, iva amika velis nechinkixtilis.²⁹ NoTajtzi yen onechinmactili, Ye okachi velitini ke noctin, iva amika velis kinkixtilis.³⁰ Ne ivan noTajtzi timochijtokeh san se.

³¹ Ikuakó in tlayakankeh judiojtih oksemi okonintilankeh sekimeh temeh para ika kimakaskeh.³² Iva Jesús okinmilvi:

—Inmoixpa nikchijtivitz miek tlamantli tlen kuali ika ivelilis noTajtzi. ¿Katli yen tlamantli inkijtoskeh ke amo kuali tlen onikchi iva por eso innechmakaskeh ika tetl?

³³In tlayakankeh judiojtih okinankiljeh:

—Amo timitzmakaskeh ika tetl por tlen kuali yotikchi, sino porke titlapova kontra Dios. Te san titlakatl iva timoteneva tiDios.

³⁴Jesús okinnankili:

—Itech inmotlanavatil kajki ijkuitlak kan Dios kijtova: “Ne onikijoimejvah indiosmeh.” ³⁵Tikmatih ke tlen kijtova in Tiotlajkuiloli amo velis se kipatlas porke kijtova tlen yi neli, iva Dios okinnotzki diosmeh tlen okiselijkeh itlajtol. ³⁶Iva tla Dios onechpejpenki iva onechvaltitlanki itech nin tlaltikpaktli, tonses, ¿kenomi imejvah inkijtovah ke nitlapova kontra Dios por onikijo nik Ne niiKone in Dios? ³⁷Tla amo nikinchiva in chivalistih kemi noTajtzi kinchiva, amo techneltokilikah. ³⁸Pero tla nikinchiva, tonses maski Ne amo techneltokilikah, sino xikinneltokakah in chivalistih tlen nikinchiva, para ijkó kuali xikmatikah ke noTajtzi yi neli nova kajki iva Ne nika Iva.

³⁹Oksemi okinekiah kikitzkiskeh, pero Jesús okincholili.

⁴⁰Ijkuakó Jesús oksemi oyá ik nepa lado de kan weyatl Jordán, kan achto in Juan otlabautisarovaya iva ompa omoka. ⁴¹Iva miekeh oyajkeh ompa okittatoh in Jesús iva okijtovayah:

—Maski in Juan amo okichi nion se tetzavkaneskayotl, pero nochitlen okijo de nin tlakatl yi neli melajka.

⁴²Iva miekeh otlaneltokakeh inavak Jesús itech yejón lugar.

Lázaro oixpolivik

11 ¹Itech altepetl de Betania okatka se tlakatl tlen omonokovaya itoka Lázaro, ochantia ivan iveltivah María ivan Marta.

²Nin María ikni in Lázaro, yen okiteekili ajviakayotl itech ixxivah in toTeko iva okinvajvachili ika itzonkal. ³Toneses, yejonmeh iknivah in Lázaro otlatitlankeh ma kilvitih in Jesús:

—ToTeko, moyolikni Lázaro chikavak mokokova.

⁴Ijkuak Jesús okikakki, okijo:

—Yejón kokolistli mach kixpolos, sino ika moteititis imavistilis in Dios, iva ika yejón kokolistli noijki ika moteititis imavistilis iKone in Dios.

⁵Jesús sa tlawel okintlasojtlaya in Marta, María ivan Lázaro, ⁶iva maski okilvijkeh nik Lázaro chikavak mokokova, Ye ok omoka ometonalí kan okatka. ⁷Satepa Jesús okinmilvi in momachtijkeh:

—Ma tiviah oksemi para Judea.

⁸Ijkuakó in momachtijkeh okilvijkeh:

—Tlamachti, ayamo wejkava in tlayakankeh judiojtih okinekiah mitzixpoloskeh ika tetl, ¿iva oksemi tikneki tias ompa?

⁹Jesús okinmilvi:

—Se tonali kipia majtlaktli ivan ome ora. Tla se tlakatl nemis ijkuak

tlanestok, mach motepotlamis porke tlanestok.¹⁰ Pero tla se nemis kan tlayova, velis se motepotlamis porke amo kipia in tlavili.

¹¹ Satepa Jesús okinmilvi:

—Toyolikni Lázaro ye kochi, pero Ne nikijxitis.

¹² Ijkuakó in momachtijkeh okilvijkeh:

—ToTeko, tla san kochi, kijtosneki pajtis.

¹³ Pero tlen Jesús okinmilvi kijtosneki in Lázaro yoixpolivik, pero yejyah okiyejyekojkeh ke Jesús okinmilvijtoka nik in Lázaro kochi.

¹⁴ Ijkuakó Jesús okinyekilvi:

—Lázaro yoixpolivik. ¹⁵ Iva nipaki porke amo ompa onikatka, yejón se kuali para imejyah para okachi xitlaneltokakah nonavak. Tiavih, ma tikittatih.

¹⁶ Ijkuakó Tomás tlen okilviayah Nenetl, okinmilvi tlen oksekimeh momachtijkeh:

—Ma tiviah teovah noijki, para tiixpoliviskeh ivan Jesús.

Jesús teyolitia iva kitemaka nemilstli

¹⁷ Ijkuak Jesús oajsito Betania, okimatki nik in Lázaro yokivikaya navi tonali tooktok. ¹⁸ Betania okatka serka de Jerusalén, san kana eyi kilómetro, ¹⁹ iva miekeh judiojtih oyajkeh otetlajpalotoh ichan Marta ivan María, para kinyolaliskeh por oixpolivik in Lázaro. ²⁰ Ijkuak Marta okimatki nik Jesús yompa ovalaya, okinamikito, pero María omoka kalijtik. ²¹ Iva Marta okilvi in Jesús:

—NoTeko, tla nika otieskia, nokni amo oixpoliviskia. ²² Pero ne kuali nikmati ke nochí tlen tejwatzli tiktlajtlanilis in Dios, Ye mitzmakas.

²³ Jesús okilvi:

—Mokni moyolitis.

²⁴ Marta okilvi:

—Ne nikmati nik moyolitis ijkuak nochtin mikameh moyolitiskeh itech neká tonali tlen yetos sa ik tlami.

²⁵ Ijkuakó Jesús okilvi:

—Yen Ne tlen niktemaka nemilstli iva yen Ne tlen niteyolitia. Tlen nechneltokas maski ma ixpolivi, satepa moyolitis. ²⁶ Iva nochtin tlen ok yolitokeh iva nechneltokah, amo kema ixpoliviskeh. ¿Tikneltoka tlen nimitzilvia?

²⁷ Marta okilvi:

—Ajá, noTeko, ne nikneltoka ke tejwatzli tiCristo iKone in Dios, tlen teovah otikchiayah ma viki itech nin tlaltikpaktli.

Jesús ochokak

²⁸ Ijkuak otlanki ijkó okijo, Marta oyá okinotzato ikni María iva okilvi san ichtakatzi:

—In Tlamachti nika kajki, mitznotza.

²⁹ Ijkuak María okikakki tlen Marta okilvi, omoketevak oyá okittato in Jesús. ³⁰ Jesús ayamo okalakia kan altepetl, ok okatka kan Marta okinamikki. ³¹ In judiojtih tlen okatkah kalijtik tlen okiyolalijtokah in María, ijkuak okittakeh in María omoketevak iva okistevak, yejyah noijki okikistevakeh iva okitokakeh. Yejyah okiyejyekojkeh yavi chokati kan toktok in Lázaro.

³²Ijkuak Maríá oajsito kan okatka in Jesús, omotlankuaketzk i kxitla iva okilvi:

—NoTeko, tla nika otieskia, nokni amo oixpoliviskia.

³³Jesús okittak in Maríá sa tlawel choka, iva in judiojtih tlen okivalto-kayah noijki chokah. Ijkuakó Jesús oyoltilinki iva sa tlawel omoyolkoko. ³⁴Iva okintlajtlani:

—¿Kan onkitookakeh?

Yejvah okilvijkeh:

—ToTeko, xiviki xikittaki.

³⁵Iva Jesús ochokak. ³⁶Sekimeh judiojtih okijtojkeh:

—Xikittakah, yi neli okitlasojojtlaya.

³⁷Iva sekimeh de yejvah okijtojkeh:

—Tla ovelik okitlachialti in tlapatl tlen amo otlachiaya, ¿amitla ovelik okichi para amo ma ixpolivi in Lázaro?

Jesús okiyoliti in Lázaro

³⁸Jesús ok ijkó moyolkokojtok, omotoki kan okitookakeh in Lázaro. Okatka ijtk se kuevajtzi iva otentzaktoka ika se tetl patlaktik.

³⁹Jesús okinmilvi:

—Xikachivakah in tetl.

Marta, ikni in Lázaro, okilvi in Jesús:

—NoTeko, yi tzoyyaxtos porke yi kipia navi tonali de oixpolivik.

⁴⁰Pero Jesús okilvi:

—Yonimitzilvi, tla techneltokas velis tikittas imavistilis in Dios.

⁴¹Ijkuakó okachijkeh in tetl. Jesús oajkotlachixki ik ilvikak iva okijto:

—NoTajtzi, nimitztlasojkamati porke techkaki. ⁴²Ne nikmati nik nochipa techkaki, iva ijkí nikijtova

para ke in gentejtih tlen nika kateh ma kineltokakah nik tejwatzli otechvaltitlanki.

⁴³Ijkuak otlanki ijkó okijto, chikavak okitzajtzili:

—;Lázaro, xivalkisa de ompa!

⁴⁴Ijkuakó Lázaro tlen oixpolika ovalkiski kemilitivitz ika tzotzoli itech ikxivah iva itech imawah, iva oixkemilitivalaya ika se tzotzoli. Iva Jesús okinmilvi:

—Xiktotomakah iva xikavakah ma via.

Omotlatlalvijkeh kenik kixpoloskeh in Jesús

(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)

⁴⁵Ijkuakó otlaneltokakeh inavak Jesús miekeh judiojtih tlen oetlajpalotoh inavak Maríá porke okittakeh tlen Jesús okichi. ⁴⁶Pero sekimeh oyajkeh okinmitatoh in fariseos iva okinmilvijkeh tlen Jesús okichi. ⁴⁷Ijkuakó in tlayakankeh tioppixkeh, ivan fariseos ivan tlen povih itech injunta in judiojtih, omololojkeh para omotlapovijkeh. Okijtojkeh:

—¿Tlán tikchivaskeh? Nin tlakatl kinchiva miekeh tetzavkaneskayomeh. ⁴⁸Tla tikaviliskeh ijkó ma kichijtinemi, nochtin pevas kinelto-kaskeh, iva in tekivajkeh de Roma vitzeh iva kixixiniskeh in templo iva nochí topaís.

⁴⁹Pero se de yejvah itoka Caifás, tlen okatka wei tiopixki itech yejón xivil, okinmilvi:

—Imejvah amitla inkimatih.

⁵⁰Amo inkimomakah kuenta ke para tejvah okachi kuali ma ixpolivi san

se tlakatl por nochtin toknivah, iva amo nochi in topaís ma ixpolivi.

⁵¹ Pero tlen okijto in Caifás mach san por ye ijkó okiyeyeko okijto, sino komo okatka wei tiopixki itech yejón xivitl, Dios okichi ma kijto in Caifás ke Jesús ixpolivis por nochtin gentejtih de Israel. ⁵² Iva amo ixpolivis san por yen gentejtih de Israel, sino noijiki ixpolivis para kinmololos nochtin ipilvah in Dios tlen xixintokeh sentetl itech nochi nin tlaltikpaktli. ⁵³ Por eso desde yejón tonali ope kitemovah kenik velis kixpoloskeh in Jesús.

⁵⁴ Por eso, Jesús ayakmo omoteitiaya inmixpa in judiojtih. Okiski de itech yejón tlali de Judea iva oyá kan se altepetl itoka Efraín, tlen kajki serka kan tlavaki, iva ompa omoka invan momachtijkeh.

⁵⁵ Opolitoka sa kana keski tonali para ajsiki inmliviv in judiojtih tlen itoka Pascua. Miekeh gentejtih de miekeh altepemeh yovalajtokah Jerusalén para mochipavaskeh antes de pevas ilvitl de Pascua. ⁵⁶ Ijkuakó okitemovayah in Jesús, iva ijkuak yokatkah nochtin kan templo, omotlajtlaniayah:

—¿Imejyah, tlán inkiyejyekovah?
¿Vitz ilvitl in Jesús o noso amo?

⁵⁷ In fariseos ivan tlayakankeh tiopixkeh otlanavatijkeh tla íkka kimatis kanin kajki in Jesús, ma kinmatilti para kikitzkiskeh.

Se sivatl okiteekili ajviakayotl in Jesús itech ikxivah

(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

12 ¹ Chikuase tonali antes de ajsiki ilvitl de Pascua,

Jesús oyá Betania kan ochantia in Lázaro, tlen Jesús okiyoliti. ² Om-pa okitemakakeh se tlaxkali para motlasojkamatiskeh inavak Jesús. Marta okintlateekiliaya iva Lázaro noijiki ompa okatka inakastla in Jesús otlakuajtokah kan mesa. ³ Ijkuakó María okivalikak kemi tlajko litro de ajviakayotl de nardo tlen patío, iva okiteekili itech ikxivah in Jesús, satepa okinvajvachili ika itzonkal. Iva nochi otlaajviayak in kalijtit ika yejón ajviakayotl. ⁴ Ijkuakó Judas Iscariote ipiltzi in Simón, tlen okatka se de tlen momachtijkeh iva tlen satepa okitemakti in Jesús, okijto:

⁵ —¿Tleka amo omonemakak nin ajviakayotl ika eyi siento denario kemi tlen se kitlani de se xivitl tlen tlapalevia, iva se okinmakaskia in tomi tlen prowestih?

⁶ Pero Judas ijkó okijto amo porke yi neli okinmiknomatia in prowestih, sino porke okatka ichtekki. Judas yen okittaya in tominbolsa iva ichtaka okimotlaatiliaya seki tomi. ⁷ Ijkuakó Jesús okilvi:

—Xikava, porke ye yokitlaatijtoka nin ajviakayotl para kixavilis nokuerpo para ijkuak nechtookaskeh. ⁸ In prowestih nochipa yeskeh, pero Ne amo nochipa inmovah nietos.

Lázaro okinekiah kimiktiskeh

⁹ Miekeh judiojtih okimatkeh nik Jesús okatka kan altepetl de Betania, iva oyajkeh okittatoh. Amo oyajkeh san para kittaskeh in Jesús, sino noijiki para kittaskeh in Lázaro.

© 1996 David C. Cook

ro, tlen Jesús okiyoliti.¹⁰ Ijkuakó in tlayakankeh tiopixkeh omotlalvijkeh noijki para kimiktiskeh in Lázaro.¹¹ Porke ijkuak Lázaro omoyoliti, miekeh judiojtih ope moxelovah de yeovah iva ope tlaneltokah inavak Jesús.

Jesús okalakki Jerusalén kemi wei tlanavati

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

¹² Miekeh gentejtih oyajkeh Jerusalén itech ilvitl de Pascua. Omostlatik, ijkuak okimatkeh ke Jesús vitz ompa Jerusalén,¹³ ijkuakó okitekitoh seki soyatl iva oyajkeh okinamikitoh in Jesús. Iva okijtvayah chikavak:

—¡Viva! ¡Ma Dios kitiochiva tlen vitz ika itoka toTajtzin Dios! ¡Ma Dios kitiochiva in wei tlanavati de Israel!

¹⁴ Jesús okajsik se burrojtzi iva ipan omotlali. Kemi kijtova in Tiotlajkuiloli:

¹⁵ Gente de Sión amo ximomavtikah.

Xikittakah inmowei tlanavati yompa valmuika, yetivitz ipan se burrojtzi.

¹⁶ Itech yejón tonali in momachijkeh amo okajsikamatkeh tlán kijtosneki tlen ottlamochivalok, pero satepa ijkuak Jesús oixpolivik iva omoyoliti ika wei imavistilis, okilnamikeh ke nochí yejón tlamantli

yokatka ikuilitok itech Tiotlajkui-loli, iva ijkó otlamochivalok.

¹⁷Okatkah miekeh gentejtih ij-kuak Jesús okilvi in Lázaro ma kisa de kan ototkota iva okiyoliti. Iva yejvah ope tetlapoviah de tlen okit-takeh otlamochi. ¹⁸Por eso, miekeh gentejtih oyajkeh okinamikito in Jesús, porke okimatkeh nik okichi se wei tetzavkaneskayotl. ¹⁹Pero in fariseos okimolviayah entre yejvah:

—Xikittakah, nochtin gentejtih yavih inavak Jesús. Iva tejvah amo veli itla tikchivah.

Sekimeh tlen de Grecia okitemojkeh in Jesús

²⁰Itech yejón ilvitl de Pascua nojiki ompa okatkah sekimeh gentejtih de Grecia tlen nojiki oyajkeh okimavistiloh in Dios. ²¹Ninmeh gentejtih de Grecia omotokijkeh inavak Felipe tlen okatka de altepetl de Betsaida de tlali de Galilea, iva okitlatlavtij-keh okilvijkeh:

—Tejwatzi, tiknekih tikittaskeh in Jesús.

²²Felipe oyá okilvito in Andrés, iva satepa nochtin ome oyajkeh okilvito in Jesús. ²³Jesús okinnankili:

—Yojsik ora para kimavistiliskeh iKone in Tlakatl. ²⁴Yi neli nimechil-via, tla se semiya amo kitookaskeh, amo mikis iva nochipa yetos ijkó san se semiya. Pero tla kitookas-keh, mikis iva tlakis miek. ²⁵Tlen kitekipachos okachi inemilis iva amo kichivas tlen nikijtova, amo velis kipias nemilistli para semijkak. Pero tlen kiyejyekos ke amo moneki motekipachos por inemilis

iva kichivas tlen nikijtova, tones kipias nemilistli para semijkak. ²⁶Tlen kinekis nechtekipanos, moneki ma nechseguiro. Iva kan Ne nietos, om-pa yetos nojiki tlen nechtekipanova. Tla íkka nechtekipanos, noTajtzi kitlakitas.

Jesús okitematilti kenik ixpolivis

²⁷'Axka sa tlawel nimoyolkoko-va, iva amo nikmati tlán nikijtos. Iva amo velis nikilvis noTajtzi ma nechpalevi de itech nin tlajyovilis-tli. Porke para yejón nik onivala. ²⁸NoTajtzi, xikinmititi in gentejtih momavistilis.

Ijkuakó omokakki se tlajtoli de ilvikak okijo:

—Yonikinmititi nomavistilis iva oksemi nikinmititis.

²⁹In gentejtih tlen ompa okatkah okijtojkeh okikakkeh olatikuinkí, iva oksekimeh okijtovayah:

—Se ilvikaktlatitlanili okitlapovi.

³⁰Ijkuakó Jesús okinmilvi:

—Yejón tlen onkikakkeh amo omokakki para Ne ma nikkaki, sino para imejvah xikkakikah. ³¹Yojsik in tonali para Dios kijtos akinmeh tlajtlakolejkeh iva akinmeh amo itech nin tlaltikpaktli, iva nikixti-lis itekiv in Amo Kuali Tlakatl tlen tlanavatia itech nin tlaltikpaktli. ³²Iva ijkuak nechajkuanaskeh tlak-pak itech krus, nikchivas ke nochtin gentejtih ma tlaneltokakah nonavak.

³³Ika nin tlajtoli Jesús okinmaj-sikamatilti kenik ixpolivis. ³⁴In gentejtih okinankilijkeh:

—In Tiotlajkuiloli kijtova nik in Cristo yolitos para semijkak. ¿Kenik

in te tikijtova ke iKone in Tlakatl kajkuanaskeh tlakpak? ¿Akin yejón iKone in Tlakatl?

³⁵ Jesús okinmilvi:

—In tlavili ok yetos imovah sa kana keski tonali. Tos xinemikah itech tlavili mientras invelih, para amo inmopah vitz in tlayovalotl. Porke tlen nemih kan tlayova, amo kimatih kan yavih. ³⁶Xitlaneltokakah inavak in tlavili mientras ok kajki inmovah, para xiekah intepilvah de yen tlavili.

Ijkuak Jesús otlanki okijo nin tlajtoli, oyá de ompa iva okinmonetlatili.

In judiojtih amo okineltokilijeh in Jesús

³⁷ Maski Jesús okinchi miekeh tetzavkaneskayomeh inmixpa in judiojtih, yejvah amo okineltokiliayah. ³⁸Ijkó otlamochivalok para ma mochiva tlen okijo in tiotenejmachi Isaías:

NoTeko, ¿akin kineltoka
motlajtol tlen tejvah
tiktematiltiah?

¿Akin yotikititi movelitilis?

³⁹Yejvah amo oveliah okineltokayah, iva Isaías noijki okijo:

⁴⁰ Dios okintokti amo ma
tlachiakah iva ma
yoltlakuavakah,
okintokti amo ma
tlachiakah,
iva nion amitla ma
kajskamatikah,
para amo ma mokuapakah
nonavak, iva amo ma
nikinpajti.

⁴¹ Isaías ijkó okijo porke okittak imavistilis in Jesús, iva otlajto de Ye.

⁴² Iva miekeh judiojtih otaneltokakeh inavak Jesús, asta in tlayakankeh judiojtih noijki otaneltokakeh, pero amika otlajtovaya de yejón tlamtli porke okinmimakasiah in fariseos, porke amo okinekiah ma kinkixtikah para semijkak de kan tiotlamachtijkali. ⁴³Yejvah okinekiah kuali mokavaskeh innavak in gentejtih maski amo ma mokavakah kuali inavak Dios.

Jesús okinmakixtiko in gentejtih

⁴⁴ Ijkuakó Jesús chikavak okijo:

—Tlen nechneltokilia, amo san Ne nechneltokilia, sino noijki kineltokilia noTajtzi tlen onechvaltitlanki.

⁴⁵ Iva tlen nechitta, noijki kittia noTajtzi tlen onechvaltitlanki. ⁴⁶Ne onivala itech nin tlaltikpaktli kemi se tlavili. Iva nikintlavilia nochtin tlen nechneltokah, iva amo kema yeskeh kan tlayova. ⁴⁷Pero tla íkka kikaki notlajtol iva amo kichiva tlen nikijtova, amo Ne niktlajtlakoltis.

Porke Ne amo onivala onikintlajtlakoltiko in tlaltikpaktlakah, sino Ne onivala onikinmakixtiko de itech tlajtlakoli. ⁴⁸Tlen amo nechneki iva amo kineki kikakis notlajtol, onka akin kitlajtlakoltis, kijtosneki yen notlajtol tlen Ne nikijtova, ye kitlajtlakoltis itech neká tonali tlen yetos sa ik tlami. ⁴⁹Porke Ne amo nikijtova san tlen Ne nikneki. NoTajtzi tlen onechvaltitlanki, Ye onechnavati tlen moneki nikijtos iva tlen moneki nitlamachtis. ⁵⁰Iva

Ne nikmati ke tlen kichivah tlen kijtova itlajtol de noTajtzi, kinmaka nemilistli para semijkak. Tones, tlen Ne nikjtova, nikjtova ijkó kemi noTajtzi onechilvi ma nikijo.

**Jesús okinmikxipajpaki
in momachtijkeh**

13 ¹Antes de ilvitl de Pascua, Jesús yokimatisa nik yoajsik ora para yaski de itech nin tlaltikpaktli iva yas inavak iTajtzi. Ye nochipa okintlasojoatlak tlen iaxkavah itech nin tlaltikpaktli, sa tlawel okintlasojoatlak asta omotemakti ma kixpolokah por yejvah.

²Yejón yovak, ikuak Jesús ivan momachtijkeh otakuajtokah, in Amo Kuali Tlakatl ipa yokitlalijka itech iyolo in Judas Iscariote, ipiltzi in Simón, para ma kitemakti in Jesús. ³Iva Jesús yokimatisa ke iTajtzi yokimaktili nochí velitilistli itech nochí tlamantli, iva okimatisa nik Ye ovala de Dios iva oksemi mokuapas inavak. ⁴Ikuakó Jesús omoketzki de kan mesa, okixti itlaken tlen okimokentiaya, iva omotlajkoilpi ika se toaya. ⁵Ikuakó okitlali atl ika se ajpatzintli iva ope kinmikxipajpaki in momachtijkeh iva satepa okinvajvachili ika toaya tlen ika omotlajkoilpijka.

⁶Ikuak Jesús yokikxipajpakaskia in Simón Pedro, okilvi:

—NoTeko, ¿tejwatzi techikxipajpakan?

⁷Jesús okinankili:

—Tlen nikchijtok, te axka amo tikajskamat, pero satepa tikajskamat.

⁸Pero Pedro okilvi:

—Tejwatzi amo kema techikxi-pajpakan.

Jesús okinankili:

—Tla amo nimitzikxipajpakan, amitla tikpias nova.

⁹Ikuakó Simón Pedro okilvi:

—NoTeko, tla ijkó, amo san nokxivah xikinpajpaka, sino noiji nomavah iva notzonteko.

¹⁰Pero Jesús okilvi:

—Se tlen yikin omalti, moneki san ikxivah ma kinpajpaka, porke ya chipavak. Iva imejvah yinchipavakeh, maski amo innochtin.

¹¹Jesús okimatisa akin kitemaktis, por eso okijo: “Amo innochtin inchipavakeh.”

¹²Ikuak otlanki okimikxipajpaki in momachtijkeh, oksemi okimokeniti itlaken iva omotlalito kan mesa, iva okinmilvi:

—¿Inkajskamatih tlán kijtosneki tlen onikchi inmovah? ¹³Imejvah innechnotzah nimoTlamachi iva nimoTeko, iva kuali tlen inkijtovah, porke yi neli Ne nimoTlamachi iva Ne nimoTeko. ¹⁴Iva tla Ne nimoTeko iva nimoTlamachi onimechikxipajpaki, tones imejvah noiji moneki ijkó xikchivakah entre imejvah.

¹⁵Ne nimechmaka se ejemplo para imejvah noiji ijkó xikchivakah kemin Ne yonikchi inmovah. ¹⁶Yi neli nimechilvia, se tlen san tlapalevia mach velis okachi weititos ke iteko, iva se tlen san kititlanih mach velis okachi weititos ke tlen tlatitlani. ¹⁷Tla inkajskamatih iva inkichivah tlen nimechilvijtok, tones xipakikah.

¹⁸ 'Tlen nikijtova amo nikijtova para innochtin. Ne nikmati akinmeh onikinpejpenki. Pero kipia tlen mochivas kemi kijtova in Tiotlajkuiloli: "In tlakatl tlen nova otlakua, omochi nokontra." ¹⁹ Desde axka nimechilvia maski ayamo ijkó tlamochiva, para ijkuak ijkó tlamo-chivas, xikneltokakah nik Yen Ne niCristo. ²⁰ Yi neli nimechilvia, tla ikka kiselis tlen Ne niktitlani, kijtosneki Ne nechselia, iva tlen Ne nechselia, noijki kiselis tlen onechvaltitlanki.

Jesús okinmilvi nik in Judas kitemaktis

(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)

²¹ Ijkuak Jesús okijo nin tlajtoli, sa panova omotekipacho iva okinyekimilvi:

—Yi neli nimechilvia, se de imejvah nechtemaktis.

²² Ijkuakó in momachtijkeh ope motlatlajtlatah, porke amo okimatiyah akin ijkó kichivas. ²³ Se de yeovah tlen Jesús sa tlawel okitlasojtlaya, omonakasiktekak itech Jesús mientras otlakuayah. ²⁴ In Simón Pedro okichivili señas para ma kitlajtlani in Jesús de akin tlapoxtok. ²⁵ Ijkuakó okachi omotoki asta kan ielpa Jesús iva okitlajtlani:

—NoTeko, ¿akin mitztemaktis?

²⁶ Jesús okinankili:

—Nikapachos seki pan, iva akin Ne nikmakas, yen yejón.

Ijkuakó Jesús okapacho se pedaso pan iva okimakak in Judas Iscariote, ipiltzi in Simón. ²⁷ Iva ijkuak Judas okikua in pan, in Amo Kuali Tlakatl

okalakki itech iyolo. Iva Ijkuakó Jesús okilvi:

—Xikchijivetzi san nima tlen tikchivas.

²⁸ Pero nion se de yeovah tlen otlakuajtokah kan mesa amo okaj-sikamatkeh tleka ijkó okilvi. ²⁹ Komo Judas yen okittaya in tominbolsa, sekimeh okiyejyekojkeh xamo in Jesús okilvi ma via ma kikovati tlen monekis para ilvtil de Pascua, o noso itla ma kinmaka tlen prowestih. ³⁰ Ijkuak Judas otlanki okikua in pan tlen Jesús okimakak, san nima okiski. Iva ijkuakó yokatka yi yovak.

Se yankuik tlanavatili

³¹ Satepa ijkuak Judas yokiski, Jesús okijo:

—Axka moteititis imavistilis iKone in Tlakatl, iva noijki moteititis imavistilis in Dios itech Ye.

³² Iva tla ikone in Tlakatl kiteititis imavistilis in Dios, in Dios noijki kiteititis imavistilis iKone in Tlakatl. Iva san nima kichivas. ³³ Nopilvah, mach ok wejkavas nietos inmovah. Imejvah innechtemoskeh. Pero ijkó kemi onikinmilvi tlen tlayakankeh judiojtih, axka imejvah noijki nimechilvia: Kan Ne niav, imejvah amo velis inyaskeh. ³⁴ Ne nimechmaka se yankuik tlanavatili: Ximotlasojtlakah entre imejvah. Ijkó kemin Ne nimechtlasojtla, imejvah noijki ijkó ximotlasojtlakah. ³⁵ Tla imejvah yi neli inmotlasojtlaskeh, tonses nochtin kimomakaskeh kuenta ke imejvah yi neli inmomachtijkeh de Ne.

**Jesús okilvi in Pedro se tonali
kijtos nik amo kixmati**

(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)

³⁶Simón Pedro okitlajtlani in Jesús:

—NoTeko, ¿kan timuikas?

Jesús okinankili:

—Kan Ne nias, axka mach velis tias nova. Pero satepa velis tias.

³⁷Pedro okilvi:

—NoTeko, ¿tleka axka amo velis nias mova? Tla moneki, asta velis nimotemaktis ma nechmiktikah por tejwatzi.

³⁸Jesús okinankili:

—¿Timotemaktis ma mitzmiktikah por Ne? Yi neli nimitzilvia, antes de tzajtzis in kaxtil, para ijkuakó te yotikijo eyi welta nik amo te chixmati.

**Jesús yen ojtli para se yas
kan toTajtzi Dios**

14 ¹Amo ximoyolkokakah. Xikneltokakah Dios iva Ne noijki techneltokakah. ²Kan ikalijtik noTajtzi onka miek lugar kan se chantis. Tla amo ijkó oyeskia, amo onimechilviskia. Ne niav ompa nitlayektlaliti para imejvah noijki ompa xikpiakah se lugar. ³Iva satepa ijkuak yonia iva yi tlayektlalitos, oksemi nivalmokuapas iva nimechvikas, para imejvah noijki xietokah kan Ne nietos. ⁴Imejvah yinkixmatih in ojtli iva yinkimatih kan niav.

⁵Ijkuakó Tomás okilvi:

—NoTeko, tejvah mach tikmatih kan tiav, ¿kenomi tikmatiskeh katli yen ojtli?

6 Jesúś okinankili:

—Ne niojtli tlen tevika ilvikak, Ne nitlamachtia tlen melajkayotl, iva Ne niktemaka nemilistli para semijkak. San Ne velis nimechvikas inavak noTajtzi, iva tla amo por Ne amo velis inmajsitivih inavak. ⁷Tla imejvah yonnechixmatkeh, tones imejvah noijki inkixmatiskeh noTajtzi. Iva desde axka yinkixmatih, porke yinkonitokeh.

⁸Ijkuakó Felipe okilvi:

—ToTeko, techkavili ma tikittakah moTajtzi. San yen yejón tlen tejvah tiknekih.

⁹Jesúś okilvi:

—Yowejka nika inmovah, iva ayamo techixmati Felipe? Tlen yonechitak, kijtosneki yokittak noTajtzi. Tones, ¿kenik in te tikijtova ma nimechititi in noTajtzi? ¹⁰¿Amo tikneltoka ke Ne ivan noTajtzi timochijtokeh san se? Nochi tlen Ne nimechilvia, mach nikijtova san tlen Ne nikmoyejyekolia. NoTajtzi yen kichiva nochí in tekitl por medio de Ne. ¹¹Techneltokilikah ijkuak nimechilvia ke Ne nika ivan noTajtzi, iva noTajtzi kajki nova. Iva tlamo, sikiera techneltokilikah por nochí tlen yonikchi. ¹²Yi neli nimechilvia, tlen nechneltoka, noijki velis kinchivas in tlamantih tlen Ne nikinchiva. Iva velis kinchivas okachi wejwei tlamantih, porke Ne niav inavak noTajtzi. ¹³Nochi tlen inkitlajtlaniskeh noTajtzi ika notoka, Ne nimechmakas. Para ijkó imavistilis noTajtzi ma motta itech iKone. ¹⁴Tla itla inkitlajtlaniskeh ika notoka, Ne nimechmakas.

**Jesús okijto kivaltitlanis
iTioijyotzi**

¹⁵ 'Tla imejvah innechtlasohtlah, tonses xikchivakah tlen kijtovah notlanavatilvah. ¹⁶ Iva Ne niktlatlavtis noTajtzi ma imechtitlanili in Teyolchika para nochipa ma yeto inmovah. ¹⁷ In Teyolchika yen Tioijyotzintli tlen kiteititia tlen yi neli melajka. In tlaltikpaktlakah tlen amo noaxkawah amo velis kipiaskeh yejón Tioijyotzintli, porke amo kittah iva nion amo kixmatih. Pero imejvah inkixmatih porke kajki inmovah iva nochipa yetos inmovah. ¹⁸ Amo nimechkavas kemi inmiknomeh. Ne oksemi nivalmokuapas iva inmovah nietos. ¹⁹ Mach ok wejkavas in tlaltikpaktlakah ayakmo nechitaskeh, pero imejvah innechitaskeh. Ne niyolitok nochipa, iva por eso imejvah noijki inyolitoskeh nochipa. ²⁰ Itech neká tonali imejvah inkajskamatiskeh ke Ne nika ivan noTajtzi, iva imejvah inkateh nova, iva Ne nika inmovah. ²¹ Tlen kinselia notlanavatilvah iva kinvelkaki, kiteititia nik yi neli nechtla sojtla. Iva tlen nechtla sojtla, noTajtzi kitlasohtlas, iva Ne noijki niktlasohtlas iva nimoteitis inavak.

²² Ijkuakó Judas, amo Judas Iscariote sino tlen oksé Judas, okitlajtlani:

—NoTeko, ¿tleka timoteixmatiltis tonavak iva amo innavak in tlaltikpaktlakah?

²³ Jesús okinankili:

—Tlen nechtla sojtla kijtosneki kichiva tlen nikijtova. NoTajtzi kitla-

sojtlas, iva noTajtzi ivan Ne tivitzeh tichantikivih inavak. ²⁴ Akin amo nechtla sojtla, kijtosneki amo kichiva kuenta tlen nikijtova. In tlajtoli tlen imejvah inkikakih mach Ne notlajtol sino itlajtol noTajtzi tlen onechvaltitlanki.

²⁵ 'Ne nimechilvia nochi nin tlajtoli mientras ok nika inmovah. ²⁶ Pero in Teyolchika, in Tioijyotzintli tlen noTajtzi kivaltitlanis ika notoka, Ye imechmachtis de nochi, iva imechilnamiktis nochi tlen Ne yonimechilvi.

²⁷ 'Nimechkajteva xietokah ika yolsevilihli. In yolsevilihli tlen Ne nimechmaka amo kemi in yolsevilihli tlen kitemakah in tlaltikpaktlakah. Amo ximotekipachokah iva nion amo ximomavtikah.

²⁸ Imejvah yonkikakeh tlen onikijo, onimechilvi niasEveryone iva oksemi nivalmokuapas para nietos inmovah. Tla yi neli onnechtla sojtla skiah, onpakiskiah ijkuak onimechilvi niav inavak noTajtzi, porke noTajtzi okachi wei ke Ne. ²⁹ Ne yonimechilvi nochi nin tlamanatl antes de ijkó tlamochivalos, iva ijkuak ijkó tlamochivalos, imejvah xitlaneltokakah nonavak.

³⁰ 'Ayakmo wejkavas nimechtlapovis, porke ompa vitz in Amo Kuali Tlakatl tlen kinnavatia in tlaltikpaktlakah. Pero ye amitla velis nechtoktis. ³¹ Pero Ne nikchivas tlen nechnavatia noTajtzi, para ijkó ma kimatikah in tlaltikpaktlakah nik yi neli niktlasohtla noTajtzi. Ximoketzakah, ma tiviah de nika.

In uvaskuavitol ivan imamayovah

15 ¹'Ne nika kemi se tlen yi neli uvaskuavitol iva noTajtzi kajki kemi se tekipano tlen kikuidarova in uvaskuavitol. ²Tla se nomamayo amo tlaki, noTajtzi kitzonteki. Pero tla kuali tlaki kichijchipava para okachi ma tlaki. ³Iva imejvah yonmochipajkeh, ika notlajtol tlen Ne yonimechilvi. ⁴Xisestitokah nova, kemin Ne nisetitok inmovah. Se imamayo in uvaskuavitol amo velis tlakis iselti. Moneki setitos itech itlaktzonyo. Ijkó noijklí, tla imejvah amo insetitoskeh nova, amo velis intlakiskeh, kijtosneki amitla velis inkichivaskeh tlen kuali.

⁵'Ne nika kemi se uvaskuavitol iva imejvah inkateh kemi nomamayovah. Tlen setitos nova iva Ne nisetitos iva, tlakis miek. Porke tla amo insetitoskeh nova, amitla velis inkichivaskeh. ⁶Tlen amo setitos nova, kitzontekiskeh iva kitlamotlaskeh sekka kemi se imamayo in uvaskuavitol tlen amo kuali, iva vakis. Satepa kololoskeh iva kitlamotlaskeh ijtkí tlitl para ma tlatla.

⁷'Tla imejvah insetitoskeh nova iva inkinchivaskeh tlen nimechilvia, xiktlajtlanikah nochí tlen inkinekiskeh iva Dios imechmakas. ⁸NoTajtzi kipias miek pakilistli tla imejvah inkipiaskeh miek tlakilotl, iva ijkó mottas nik yi neli imejvah inmomachijkeh de Ne. ⁹Ne nimechtlasojtla imejvah ijkó kemi noTajtzi nechtlasojtla. Xietokah ika notlasojtlalis tlen Ne ika nimechtlasojtla.

¹⁰Tla inkichivaskeh tlen nimechnavatia, kijtosneki inyeskeh ika notlasojtlalis, ijkó kemin Ne noijklí nikchiva tlen nechnavatia noTajtzi iva nika ika itlasojtlalis.

¹¹'Ne nimechilvia nochí nin tlajtoli para xipakikah kemin Ne nipaki, iva ijkó yi neli xikpiakah pakilistli.

¹²Ye nin tlen nimechnavatia: Ximotlasojtlakah innochtin ijkó kemin Ne nimechtlasojtla. ¹³Tlen motemakas ma kixpolokah por iyolknivah kijtosneki sa panova kintlasojtla. ¹⁴Imejvah yi neli innoyolknivah, tla inkichivah tlen nimechnavatia.

¹⁵Ayakmo nimechnotzas innotlakavah, porke se tlen san tetlakav amo kimati tlen kichiva iteko. Ne Nimechnotzas innoyolknivah, porke yonimechtlapovi nochí tlen noTajtzi onechilvi. ¹⁶Mach imejvah onnechpejpenkeh, sino Ne onimechpejpenki iva nimechnavatia xiviah kan Ne nimechtitlani iva xitlakikah miek. Iva nikneki nochipa xitlaktokah. Iva ijkó nochí tlen inkitlajtlaniskeh noTajtzi ika notoka, Ye imechmakas. ¹⁷Ximotlasojtlakah entre imejvah. Ye nin tlen nimechnavatia.

In tlaltikpaktlakah omechkualankaitaskeh

¹⁸'Tla in tlaltikpaktlakah imechkualankaitah, xikmatikah ke Ne acharto yonechkualankaitakeh.

¹⁹Tla imejvah onyeskiah noijklí kemi yejvah tlen amo kixmatih Dios, tonses yejvah omechtlasojtlaskiah ijkó kemi yejvah motlasojtlah. Pero imejvah ayakmo inkichivah kemi

yeovah kichivah, porke Ne onimech-pejpenki para amo xietokah kemi yeovah, iva por eso yeovah imech-kualankaitah.²⁰ Xikilnamikakah tlen onimechilvi: “Se tlen san tlapalevia amo velis okachi weititos ke iteko.” Tla Ne onechochololtijkeh, imej-vah noijki imechochololtiskeh. Iva tla okivelkakeh notlajtol, noijki ki-velkakiskeh inmotlajtol.²¹ Imejvah imechtoktiskeh nochi yejón porke innechneltokah, iva porke yeovah amo kixmatih akin onechvaltitlanki.

²² Tla Ne amo onivalaskia iva ni-on amo onikintlapoviskia, tonses amo okipiaskiah tlajtlakoli. Pero axka ayakmitla onka tlen ika velis motenpaleviskeh de intlajtlakol.²³ Porke tlen nechkualankaita, kijtos-neki noijki kikualankaita noTajtzi.²⁴ Tla Ne amo onikchivaskia inmixpa itla tlamantli tlen amo kema ík-ka veli kichiva, tonses yeovah amo okipiaskiah tlajtlakoli. Pero maski yokittakeh yonikchi miek tlamantli, yeovah nechkualankaitah iva noij-ki kikualankaitah noTajtzi.²⁵ Ijkí tlamochiva para ma mochiva tlen ijkuitlakol itech intlanavatil, kan kij-tova: “Onechkualankaitakeh maski amitla onikchi tlen amo kuali.”

²⁶ Ijkuak vitz in Teyolchika, in Tioijyotzintli tlen tlamachtia tlen melajkayotl, tlen Ne nimechval-titlanilis de inavak noTajtzi, Ye imechmatiltis de Ne.²⁷ Iva imej-vah noijki inkitematiltiskeh de Ne, porke imejvah onkatkah nova desde ijkuitlakol itech intlanavatil.

16 ¹Ne nimechilvia nochi nin tlajtoli para mostla viptla

amo xikavakah de intlaneltokaskeh nonavak.² Imechkixtiskeh para se-mijkak de kan tiotlamachtijkaltih. Ajsis tonali tla íkka imechixpolos kijtos ke ika yejón kichiva se kuali tekitl para Dios.³ Ijkó kichivaskeh porke amo kixmatih noTajtzi iva nion Ne amo nechixmatih.⁴ Ijkí nimechilvia para ijkuitlakol ijkó tlamo-chivalos xikilnamikakah nik Ne yonimechilvi desde acho.

Tlen kichiva in Tioijyotzintli

‘Achto amo onimechilvi tlen axka nimechilvia, porke onikat-ka inmovah.⁵ Pero axka Ne niav inavak noTajtzi tlen onechvalti-tlanki. Iva nion se de imejvah amo nechtlatlania kan niav.⁶ Yej yope inmoyolkokovah por tlen yonime-chilvi.⁷ Pero Ne nimechilvia tlen yi-neli melajka, nik okachi kuali para imejvah ma nivia. Porke tla amo nias, in Teyolchika mach vitz para yetos inmovah. Pero tla nias, Ne nikvaltitlanis.⁸ Ijkuak Ye vitz, kin-majsikamatiltis in tlaltikpaktlakah nik kateh itech tlajtlakoli. Kinmaj-sikamatiltis akinmeh kateh kuali inavak Dios. Iva kinmajsikamatiltis nik in Dios se tonali kijtos akin tlajtlakole iva akin amo.⁹ Kinmajsikamatiltis nik kateh itech tlajtlakoli porke amo nechneftokah.¹⁰ Kinmaj-sikamatiltis akinmeh kateh kuali inavak Dios porke Ne niav inavak noTajtzi, iva ayakmo innechitas-keh.¹¹ Kinmajsikamatiltis nik in Dios se tonali kijtos akin tlajtlakole iva akin amo, porke in Amo Kuali Tlakatl tlen tlanavatijtok itech nin

tlaltikpaktli, yokitlajtlakoltijkeh iva yas miktla.

¹²’Nikpia okachi tlen moneki ni mechilvis, pero axka imejvah amo velis inkajskamatiskeh. ¹³Pero ikuak vitz in Tioijyotzintli tlen kiteititia tlen yi neli melajka, Ye imechyakanas itech nochi tlen yi neli melajka. Porke amo kijtos itla tlen san Ye kiyejyekos, sino nochi tlen kikakis yen yejón kijtos, iva imechmatiltis nochi tlen satepa tlamochevalos. ¹⁴Ye kiteititis nochimavistilis, porke kiselis de Ne nochi tlen Ye imechmatiltis. ¹⁵Nochi tlen kipia noTajtzi, Ne noaxka. Por eso onimechilvi ke in Tioijyotzintli kiselis de Ne nochi tlen Ye imechmatiltis.

Neyolkokoli mokuapas pakilstli

¹⁶’Polivi sa kana keski tonali iva imejvah ayakmo innechitaskeh, pero amo wejkavas, oksemi innechitaskeh porke Ne niav inavak noTajtzi.

¹⁷Ikuakó, sekimeh momachtijkeh omotlatlajtlanijkeh:

—¿Tlán kijtosneki tlen techilvia? Kijtova sa kana keski tonali ayakmo tikittaskeh iva amo wejkavas oksemi tikittaskeh, iva kijtova yaski inavak iTajtzi. ¹⁸¿Tlán kijtosneki tlen kijtova ke ayakmo wejkavas? Mach tikajskamatih tlen kijtova.

¹⁹Jesús okajskamatki nik yejvah okinekiah kitlajtlaniiskeh tlán kijtosneki tlen okinmilvi. Ikuakó okinmilvi:

—Ne yonimechilvi polivi sa kana keski tonali iva imejvah ayakmo

innechitaskeh, pero amo wejkavas oksemi innechitaskeh. ¿Yen yejón tlen imejvah inmotlajtlaniah? ²⁰Yi neli nimechilvia, imejvah inchokaskeh iva inmoyolkokoskeh, pero in tlaltikpaktlakah pakiskeh. Pero maski imejvah inmoyolkokoskeh, inmoneylkokol mokuapas pakilstli. ²¹Ikuak se sivatl yi mokokos ika ikone, kikokova ikuerpo porke yojsik ora para mokokos. Pero satepa ikuak yokipixki ikone, mach ok kilnamiki kox okikoko ikuerpo, sino yi kipia pakilstli porke yoneski oksé konetl itech nin tlaltikpaktli. ²²Ijkó noijki imejvah, axka inmoyolkokovah, pero Ne oksemi nimechitas iva imejvah inpakiskeh, iva amika velis imechkixtilis immopakilis.

²³Ikuak ajsis yejón tonali, ayamitla innechtajtlaniiskeh. Yi neli nimechilvia, noTajtzi imechmakas nochi tlen inkitlajtlaniliskeh ika notoka. ²⁴Asta axka imejvah ayamitla inkitlajtlaniliah ika notoka. Xiktlajtlanikah iva inkiseliskeh, para ijkó yi neli xikpiakah pakilstli.

Jesús yotlatlanki itech nin tlaltikpaktli

²⁵Nochi nin yonimechtlapovi ika ejemplos, pero vitz in tonali ikuak ayakmo nimechtlapovis ika ejemplos, sino nimechtlapovis ika seki tlajtoli tlen okachi amo ovi para inkajskamatiseh aserka de noTajtzi. ²⁶Itech neká tonali imejvah velis itla inkitlajtlaniliskeh noTajtzi ika notoka. Mach nimechilvia nik moneki Ne niktlajtlanilis noTajtzi por imejvah. ²⁷¡Amo!, porke noTaj-

tzi de por sí imechtlasojtla porke imejvah innechtlaosjtlah, iva porke inkineltokah nik Ne nivitz de Dios.
²⁸Ne onikiski inavak noTajtzi iva onivala itech nin tlaltikpaktli, iva axka nikajteva nin tlaltikpaktli iva nimokuapas oksemi inavak noTajtzi.

²⁹Ijkuakó in momachtijkeh okil-vijkeh:

—Axka kema yi techtlapovijtok ika tlajtoli tlen okachi amo ovi para se kajsikamati, iva ayakmo techtlapovia ika ejemplos.
³⁰Axka yi tikmatih nik tejwatzni nochti tikmati. Tla íkka kineki itla mitztlajtlanis tejwatzni yi tikmati tlen kineki mitztlajtlanis. Por eso tikneltokah nik tivitz de Dios.

³¹Jesús okinnankili:

—¿Axka kema yinnechneltokah?
³²Ya ajsitivitz ora, iva ayakmo wejkavas, ijkuak imejvah inxixiniskeh iva kada se kitzkis iojviv, iva innechkajtevaskeh noselti. Pero amo nika noselti, porke noTajtzi kajki nova.
³³Nochi nin nimechilvia, para ijkó imejvah xietokah ika kuali nonavak. Imejvah intlajyoviskeh itech nin tlaltikpaktli, pero ximoyolchikavakah porke Ne yoniktlanili in tlaltikpaktli.

Jesús omodiostzajtzili por yejvah tlen okinmachtiaya

17 ¹Ijkuak otlanki okintlapovi in momachtijkeh, Jesús oajkotlachixki iva okijo:

—NoTajtzi, yoajsik ora. Xikmavistili moKone, para Ye noijki ma mitzmaqvistili.
²Tejwatzni otiktlali ma tlanavati itech nochtin tlaltikpaktli.

tlakah, para ma kinmaka nemilitli para semijkak nochtin tlen yotikin-makak.
³In nemilitli para semijkak kijtosneki ma mitzixmatikah tej-watzni tlen yi neli tiDios, iva noijki ma kixmatikah in Jesucristo tlen otikvaltitlanki.

⁴'Ne yonimitzqvistili itech nin tlaltikpaktli, porke yoniktlami notekiv tlen otechnavati ma nikchiva.
⁵Axka pues, noTajtzi, techmaka monavak in mavistilistli tlen onikpiaya mova desde ijkuak ayamo okatka nin tlaltikpaktli.

⁶'Ninmeh gentejtih tlen otikin-pejpenki de nin tlaltikpaktli tlen tejwatzni otechinmakak, Ne yonikinmatilti akin tejwatzni. Yejvah okatkah moaxkawah, pero tejwatzni otechinmakak, axka kineltokah iva kichivah tlen kijtova motlajtol.
⁷Axka yi kimatih ke nochti tlen nikpia tejwatzni otechmakan.
⁸Porke nochti tlen tejwatzni otechilivi, Ne yonikinmilvi, iva yejvah yokineltokakeh. Iva yokajsikamatkeh nik yi neli onivala de monavak, iva yokineltokakeh nik tejwatzni otechvaltitlanki.

⁹'Ne nimitzlatlavitia por yejvah. Amo nimitzlatlavitia por tlen oksekimeh tlaltikpaktlakah, sino por tlen tejwatzni otechinmakak, porke moaxkawah.
¹⁰Nochi tlen noaxka, noijki moaxka, iva tlen moaxka, noijki noaxka. Iva nomavistilis motta intech yejvah.

¹¹'Ne ayakmo nietos itech nin tlaltikpaktli porke yi niav monavak, pero yejvah ok mokavah itech nin tlaltikpaktli. NoTajtzi, tejwatzni ti-chipavak, tejwatzni xikinkuidaro ika

movelilis tlen otechinmakak, para ma setitokah san sekka ijkó kemi tejvah tisetitokeh san sekka.¹² Ijkó kuak Ne onikatka invah itech nin tlaltikpaktli, Ne onikinkuidarovaya ika movelilis tlen otechinmakak. Ne onikinkuidaro para amo ma moixpolokah, iva nion se de yeovah amo omoixpolo, sino omoixpolo san yen tlen yokatka para moixpolos, para ma mochiva tlen kijtova in Tiotlajkuiloli.

¹³ Pero axka ya niav monavak. Iva nikijtova nin tlajtoli mientras ok nika itech nin tlaltikpaktli, para ma velikah ma kipiakah nopakilis, nochi nopakilis tlen nikpia. ¹⁴ Ne yonikinmakak motlajtol tlen momachtíjkeh, pero in tlaltikpaktlakah kinkualankaitah, porke yeovah ayakmo povih de nin tlaltikpaktli, ijkó kemin Ne noijki amo nipovi de nin tlaltikpaktli. ¹⁵ Amo nimitztlatlavtia xikinkixti de itech nin tlaltikpaktli, sino xikinpalevi para amo ma kinkajkayava in Amo Kuali Tlakatl. ¹⁶ Ijkó kemin Ne amo nipovi de nin tlaltikpaktli, yeovah noijki ayakmo povih de nin tlaltikpaktli. ¹⁷ Xikintlali ma yetokah itech tlen yi neli melajka para ma yekah yolchipavakeh iva ma tekipanokah san para tejwatzi. Motlajtol yen yejón tlen yi neli melajka. ¹⁸ Ijkó kemi tejwatzi otechvaltitlanki innavak in tlaltikpaktlakah, ijkó noijki Ne nikintitlani innavak in tlaltikpaktlakah. ¹⁹ Ne nimotemaktia por yeovah para nikchivas tlen tejwatzi tikneki, para ijkó yeovah noijki ma motemaktikah ma kichivakah tlen

tejwatzi tikneki por yen motlajtol tlen melajkayotl.

²⁰ Ne amo nimitztlatlavtia san para yeovah tlen nikinmachtia, sino noijki para tlen satepa tlanelto-kaskeh nonavak ikuak kikakiskeh intlajtol de tlen nikinmachtia. ²¹ Ne nimitztlatlavtia ke nochtin yeovah ma setitokah san sekka. Ijkó kemi tejwatzi ivan Ne, tisetitokeh san sekka. Nimitztlatlavtia yeovah noijki ma setitokah tovah. Iva ijkó in tlaltikpaktlakah ma kineltokakah nik tejwatzi otechvaltitlanki. ²² In mavistilistli tlen otechmakak tejwatzi, Ne noijki yonikinmakak para ma setitokah san sekka ijkó kemi tejwatzi ivan Ne tisetitokeh san sekka. ²³ Ne nietos innavak, iva tejwatzi tietos nonavak para ijkó yi neli ma setitokah san sekka. Iva ijkó in tlaltikpaktlakah ma kajsikamatikah nik tejwatzi otechvaltitlanki, iva nik yi neli tikintlasojtla ijkó kemi tejwatzi techtlasojtla.

²⁴ NoTajtzi, nikneki ke tlen tejwatzi otechinmakak noijki ma yetokah nova kan Ne nietos, para ma kittakah nomavistilis tlen otechmakak porke nochipa techtlasojtla desde ikuak ayamo okatka nin tlaltikpaktli. ²⁵ NoTajtzi, tejwatzi titlakamela, in tlaltikpaktlakah amo mitzixmatih, pero Ne nimitzixmati, iva ninmeh tlen otechinmakak yokimatkeh nik tejwatzi otechvaltitlanki. ²⁶ Ne yonikinmatilti akin tejwatzi, iva ok nikinmatiltijtos, para ke in tlasojtlistli tlen ika techtlasojtla ma yeto intech yeovah, iva Ne noijki nietos intech yeovah.

Jesús okikitzkijkeh

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)

18 ¹Ijkuak Jesús otlanki okijito nin tlajtoli, okiski invan momachtijkeh iva oyajkeh ik nepa lado de kan barranka de Cedrón. Ompa okatka se tlatokkuavyo, iva Jesús ivan momachtijkeh ompa okalakeh. ²Judas, tlen okitemakti in Jesús, okixmatia yejón lugar, porke Jesús ivan momachtijkeh miek welta ompa omololovayah. ³Ijkuakó Judas ompa oajsito kinvika miekeh soldadojtih iva sekimeh templojmayoltih. Yejonmeh okintitlankeh in tlayakankeh tiopixkeh ivan fariseos. Ompa oajsitoh ika inkandil iva ika okotl motlavilijtivih, iva okinvikayah intejteposvah. ⁴Pero komo Jesús yokimatia nochi tlen omochivaskia, okiski okinnamikito iva okinmilvi:

—¿Akin inkitemovah?

⁵Yejvah okinankilijkeh:

—Tiktemovah Jesús de Nazaret.

Ye okinmilvi:

—Yen Ne.

Judas, tlen okitemakti in Jesús, ompa omoketoka invan soldadojtih ivan templojmayoltih. ⁶Iva ijkuak Jesús okinmilvi: “Yen Ne”, yejvah otzinkiskeh iva oajketiajkeh ovetzitoh ipan tlali. ⁷Ijkuakó Jesús oksemi okintlajtlani:

—¿Akin inkitemovah?

Iva yejvah okilvijkeh:

—Tiktemovah Jesús de Nazaret.

⁸Jesús oksemi okinmilvi:

—Yonimechilvi nik yen Ne. Tla Ne innechtemovah, tenses xikin-kavakah ninmeh ma viah.

⁹Ijkó okijito para ma mochiva tlen Jesús okijojka: “Tlen tejwatzí otechinmakak, nion se amo omoixpolo.” ¹⁰Ijkuakó Pedro okixti iespada iva okinakastzonteki in Malco, okitzontekili iyeknakas. Malco okatka itlakeval in wei tiopixki. ¹¹Jesús okilvi in Pedro:

—¡Xikalaki moespada kan okatka! Tla noTajtzi kineki ijkó ma nikpano nin tlajyovilistli, tenses moneki ijkó nikpanos.

Jesús okivikakeh inavak Anás

(Mt. 26:57-58; Mr. 14:53-54; Lc. 22:54)

¹²Ijkuakó in kapita ivan isoldadojvah, iva sekimeh templojmayoltih, okikitzkijkeh in Jesús iva okijilpijkeh. ¹³Achto okivikakeh ikalijtitk Anás. Anás okatka temonta de Caifás. Iva Caifás okatka wei tiopixki itech yejón xivil. ¹⁴Yejón Caifás yen tlen okachi achto okinmilvijka in tlayakankeh judiojtih ke okachi kuali ma ixpolivi san se tlakatl por nochtin toknivah, iva amo nochti topaís ma ixpolivi.

Pedro okijito amo kixmati in Jesús

(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)

¹⁵Simón Pedro ivan oksé momachti okiseguirojkeh in Jesús. Tlen oksé momachti omoixmatia ivan wei tiopixki, por eso ye okalakki ivan Jesús kan ikiavak in wei tiopixki. ¹⁶Pero Pedro omoka kia-vak kaltempa. Por eso, tlen oksé momachti tlen iva omixmatia in wei tiopixki, okiski iva omotlapovi ivan se sivatl tlen tlakuidarova kan kaltentli, iva okavili ma kalaki in

Pedro. ¹⁷Ijkuakó yejón sivatl okitlajtlani in Pedro:

—¿Te amo nojiki titeva timomachti de neká tlakatl?

Pedro okinankili:

—Amo, ne amo.

¹⁸Tlen tekipanovah itech yejón kalli ivan templojmayoltih, okitlalijkeh tlilti iva omoskojtokah mokejketokeh porke chikavak osevaya. Pedro nojiki ompa invah omoskojtoka.

Anás okitlatzintoki in Jesús

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)

¹⁹In wei tiopixki ope kitlatzintokia in Jesús aserka de tlen momachtijkeh iva de itlamachtil. ²⁰Jesús okinankili:

—Ne nochipa onitetlapoviaya inmixpa nochtin gentejtih iva amo san ichtaka. Ne nochipa onitlamachti kan tiotlamachtijkaltih iva kan templo kan mololovah nochtin judiojtih. Amitla onikijto san ichtaka. ²¹¿Tleka yej Ne techtlatzintokia? Xikintlatzintoki tlen onechkakeh. Yejvah velis mitzilviskeh tlen Ne onikinmilvi.

²²Ijkuak Jesús ijkó okijto, ijkuakó se templojmayol tlen ompa okatka, okixtlatzini in Jesús iva okilvi:

—¿Ijkó timixevia tiknanankilia in wei tiopixki?

²³Jesús okinankili:

—Tla onikijto itla tlen amo kuali, xikijto tlán amo yompa tlen onikijto. Pero tla onikijto tlen yompa, ¿tleka techixtlatzinia?

²⁴Satepa Anás okititlanki in Jesús ijilpitiv inavak in wei tiopixki Caifás.

Pedro oksemi okijto nik amo kixmati in Jesús

(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)

²⁵Pedro ok omoketoka omoskojtoka. Iva ompa okitlajtlanjkeh:

—¿Te amo titeva timomachti de neká tlakatl?

Pedro amo okimokuiti, iva okijto:

—Amo, ne amo.

²⁶Ijkuakó se itlakeval in wei tiopixki, tlen itla ivan mottah in tlakatl tlen Pedro okinakastzonkeki, okitlajtlani:

—¿Ke amo te onimitzitak ivan Jesús kan tlatokxochí?

²⁷Pedro oksé welta amo okimokuiti, iva san nima ijkuakó ovaltzajtzik in kaxtil.

Jesús inavak Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5)

²⁸Jesús okikixtijkeh de ikalijtik in Caifás iva okivikakeh kan palacio kan ochantia in kobernador Pilato. Iva komo yotlanestivalaya, in judiojtih amo okinekeh okalakeh kan palacio para amo mijtlakoskeh porke okinekiah yeskeh chipavakeh para velis kikuaskeh in tlakuali de Pascua.

²⁹Por eso Pilato okiski kiavak, iva okintlajtlani:

—¿De tlan ik inkiteilviah nin tlakatl?

³⁰Yejvah okinankilijkeh:

—Nin tlakatl kichiva tlen amo kuali, por eso nika timitzvalikiliah.

³¹Ijkuakó Pilato okinmilvi:

—Xikvikakah iva imejvah xikittakah kox tlajtlakole o noso amo, ijkó kemi kijtova inmotlanavatil.

In tlayakankeh judiojtih okilvijkeh:

—Tejvah tijudiojtih amo techkaviliah íkka ma tikmiktikah.

³²Ijkó opanolok kemi Jesús okijtojka de kenik ixpolivis. ³³Pilato oksemi okalakki kan palacio. Oki-notzki in Jesús iva okitlajtlani:

—¿Te tiwei tlanavati de judiojtih?

³⁴Jesús okilvi:

—¿De te motech kisa techtlajtlania o noso íkka omitzilvi nik Ne niwei tlanavati?

³⁵Pilato okinankili:

—Ne mach nijudío. Mopaisanojvah ivan tlayakankeh tiopixkeh yejvah omitztemaktikoh nonavak. Tlán otikchi?

³⁶Jesús okinankili:

—Ne amo nitlanavatia itech nin tlaltikpaktli. Tla ijkó oyeshka, notlakavah onechpaleviskiah para amo ma nechtemaktikah inmak in judiojtih. Pero Ne amo nitlanavatia itech nin tlaltikpaktli.

³⁷Ikuakó Pilato okitlajtlani:

—Tones, ¿kijtosneki tiwei tlanavati?

Jesús okinankili:

—Te yotikijo ke Ne niwei tlanavati. Para yejón nik onineski iva onivala itech nin tlaltikpaktli para niktematiltis tlen melajkayotl. Nochtin tlen kixmatih iva kijtovah tlen melajkayotl, kimatih nechkakih.

³⁸Pilato okitlajtlani:

—¿Iva tlán kijtosneki yejón tlen melajkayotl?

Pilato okitemakti in Jesús para ma kixpolokah

(Mt. 27:15-31; Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25)

Ikuak Pilato ijkó okitlajtlani in Jesús, oksé welta okiski omotlapo-vito invan judiojtih, iva okinmilvi:

—Ne amo nikajxilia itla tlaman-tli para velis nikijtos ke nin tlakatl tlajtlakole. ³⁹Pero imejvah inkipiah kostumbre innechtlatlaniyah kada xivitl itech ilvtl de Pascua ma ni-kajkava se de yejvah tlen tzaktokeh telpiloya. ¿Inkinekih ma nikajkava in wei tlanavati de judiojtih?

⁴⁰Ikuakó nochtin otzajtzikeh chikavak, okijtojkeh:

—¡Amo, ye amo! ¡Xikajkava in Barrabás!

Yejón Barrabás okatka ichtekki.

19 ¹Ikuakó Pilato otlanava-ti ma kivikakah in Jesús iva ma kivitekikah. ²In soldadojtih okichijchijkeh se korona de vitztli iva okitlaliljkeh itech itzon-teko in Jesús, iva okikentijkeh se tlakemtl chichilkatlilmiktik. ³Omotokijkeh inavak Jesús iva okilviyah:

—¡Viva in wei tlanavati de judiojtih! Iva okixtlajtlatziniayah.

⁴Pilato oksemi ovalkiski iva okin-milvi in judiojtih:

—Xikittakah, yonikvalkixti nika kiavak, para xikmatikah ke amo nikajxilia itla tlaman-tli para velis nikijtos ke nin tlakatl tlajtlakole.

⁵Jesús ovalkiski ika se korona de vitztli ipan itzon-teko iva okikentiva-laya in tlakemtl chichilkatlilmiktik. Ikuakó Pilato okinmilvi:

—¡Nika kajki nin tlakatl!

⁶Ijkuak okittakeh in tlayakankeh tiopixkeh ivan templojmayoltih, ope tzajtzh chikavak:

—¡Xikrusifikaro, xikrusifikaro!

Pilato okinmilvi:

—Imejvah xikvikakah, iva imejvah xikrusifikarokah, porke ne nikitta amitla okichi.

⁷Pero in tlayakankeh judiojtih okinankilijkeh:

—Tejvah tikpiyah se tlanavatili kan kijtova nik kipia tlen mikis, porke kijtova ke Ye iKone in Dios.

⁸Ijkuak Pilato okikakki tlen okilvijkeh, okachi omomavti. ⁹Pilato oksemi okalakki kan palacio iva okitlajtlani in Jesús:

—¿Te de kan tivitz?

Pero Jesús amo okinankili.

¹⁰Ijkuakó Pilato okilvi:

—¿Amo technankilis? ¿Ke amo tikmati ke ne velis nitlanavatis ma mitzkrusifikarokah o noso ma mitzkajkavakah?

¹¹Jesús okinankili:

—Amo otikpiaskia nion itla tlanavatijkayotl itech Ne, tla Dios amo omitzmakaskia tlanavatijkayotl. Por eso, tlen momak onechtemakti, okachi tlajtlakole ke te.

¹²Desde ijkuakó Pilato ope kitemova kenik velis kikajkavas in Jesús, pero in judiojtih okachi otzajtziah chikavak, okijtovayah:

—Tla tikajkavas yejón tlakatl, kijtosneki amo moyolikni in César, porke tlen kineki motenevas kemi wei tlanavati, kijtosneki kikualankaita in César, tlen wei tekiva!

¹³Ijkuak Pilato ijkó okikakki, otlanavati ma kivalkixtikah in Jesús, iva

Pilato omotlali kan teyekankavah. Kan omotlali, yejón lugar itoka ika tlajtoli hebreo Gabata, kijtosneki piso de tetl. ¹⁴Yejón tonali yomo-tlayektlalilijtokah para mostlatis yi ilvitl de Pascua, iva ikuakó yokatka kemi tlajko tonali. Iva Pilato okinmilvi in judiojtih:

—¡Nika kajki nimowei tlanavati!

¹⁵Pero yejvah otzajtizkeh chikavak:

—¡Ma miki! ¡Ma miki! ¡Xikrusifikaro!

Pilato okinmilvi:

—¿Inkinekih ma nikrusifikaro nimowei tlanavati?

Pero in tlayakankeh tiopixkeh otlanankilijkeh:

—¡Tejvah mach tikpiyah oksé wei tlanavati, san yen César!

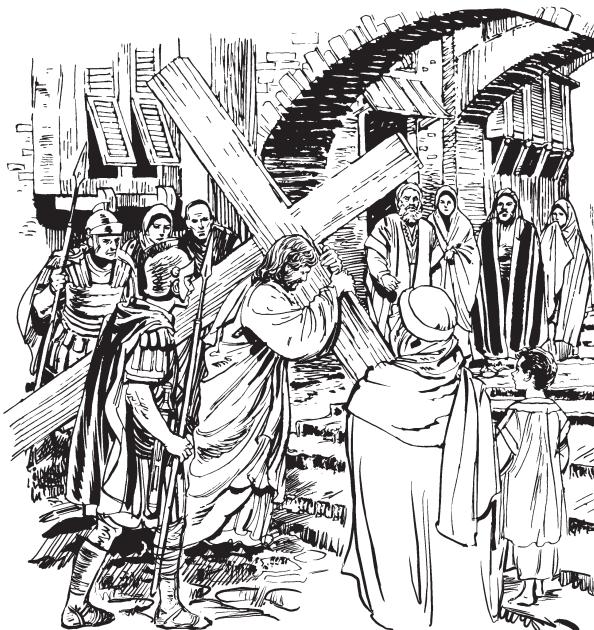
¹⁶Ijkuakó Pilato okinmaktili in Jesús para ma kikrusifikarokah, iva yejvah okivikakeh.

Jesús okikrusifikarojkeh

(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

¹⁷Jesús okiski kikechpanojtiv ikrus asta kan kilviah Mikatzontekomatl tlen ika tlajtoli hebreo itoka Gólgota. ¹⁸Ompa okikrusifikarojkeh in Jesús iva noijki ompa okinkrusifikarojkeh ok ome tlakah tlanajnakastla, iva Jesús tlatlajkotia. ¹⁹Pilato okichi se letrero iva otlanavati ma kitlilikah ikuapak in krus. In letrero okijtovaya: “JESÚS DE NAZARET, WEI TLANAVATI DE JUDIOJTIH.”

²⁰Miekeh judiojtih okilerojkeh yejón letrero porke kan okikrusifikarojkeh in Jesús okatka serka de Jerusalén, iva oijkeilitoka ika hebreo, ika

© 1996 David C. Cook

griego iva ika latín.²¹ In tlayakankeh tiopixkeh judiojtih okilvijkeh in Pilato:

—Amo xikikuilo: “Wei tlanavati de judiojtih”, sino xikikuilo: “Tlen moteneva wei tlanavati de judiojtih.”

²²Pero Pilato okinnankili:

—Tlen yonikikuilo ijkó ma momava.

²³In soldadojtih satepa de okikrusifikasiarojkeh in Jesús, okontilankeh itzotzol in Jesús, okitzotzomonijkeh omotlanki navi pedaso iva okimoxejxeliljkeh entre navi soldadojtih. Noijki okontilankeh itlaken tlen okimokentiaya tlen amo kana oijtzontoka iva okatka ajsitok san se tzotzoli.²⁴ In soldadojtih okimolvijkeh:

—Amo mach tiktzotzomoniskeh, okachi kuali ma timotlanikah, a ver

akin kitlanis. Otlamochi ijkó kemi kijtova in Tiotlajkuiloli: “Okimoxejxeliljkeh notlaken iva omotlankeh para kittaskeh akin kimokavis notlaken tlen onikmokentiaya.” Ijkó okichijkeh in soldadojtih.

²⁵Ik ikxitla ikrus in Jesús ompa okatka imama, noijki ompa okatka se sivatl ikni de imama, ompa okatka María tonana in Cleofas, iva noijki ompa okatka in María tlen de altepetl Magdala.²⁶ Ikuak Jesús okittak imama okatka inakastlan momachti tlen Jesús sa tlawel okitlaosjtlaya, ikuakó okilvi imama:

—Sivatl, nonka kajki mokone.

²⁷Satepa okilvi in momachti:

—Nonka kajki momama.

Desde ikuakó yejón momachti okiseli kemi imama iva okivikak para ikalijtik.

© 1996 David C. Cook

Jesús oixpolivik

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

²⁸Satepa de yejón, como Jesús yokimati ke nochí itekiv yotlanki, iva para ma mochiva tlen kijtova in Tiotlajkuiloli, okijo:

—¡Namiki!

²⁹Ompa okatka se xoktzintzi otentoka de vinagre. Yejvah okapachojkeh se esponja ijtek yejón vinagre, iva okitzikojkeh itech imayo in isopojkuavítli iva okonmakakeh itech iten para ma koni. ³⁰Ikuak Jesús okiyeko in vinagre okijo:

—¡Nochí notekev yotlanki onikchi! Omotzonpilo iva oixpolivik.

Se soldado okitzopiti iomisikuilpa in Jesús

³¹In judiojtih omotlayektlalilijtokah se tonali antes de ilvitl de Pascua, iva in judiojtih okijtojkeh amo ma mokavakah in mikameh itech inkruj ikuak sábado, por-

ke wei ilvitl. Por eso okilvijkeh in Pilato ma tlanavati ma kinmetzpojpostekikah tlen okinkrusifikarojkeh para ma mikakah iva ma kintemovikah de kan krus. ³²In soldadojtih oyajkeh iva okinmetzpojpostekeh tlen ome tlakah tlen okinkrusifikasi-karojkeh tlanajnakastla de Jesús. ³³Iva ikuak in soldadojtih omotokijkeh kan okatka in Jesús, okittakeh yoixpolivik. Iva por eso ayakmo okimetzpojpostekeh.

³⁴Pero se de nonmeh soldadojtih okitzopiti ika se kuavítli yakavitzlik kan iomisikuilpa in Jesús iva niman okiski estli iva atl. ³⁵Ne nochí kuali onikittak, iva nimechilvia tlen yi neli, para imejvah noijki xikneltokakah. ³⁶Nochí yejón ijkó opanolok para ma mochiva tlen kijtova in Tiotlajkuiloli: “Nion se iomio amo kipostekiliskeh.” ³⁷Iva oksé lado itech Tiotlajkuiloli noijki kijtova: “Kitaskeh tlen okitzopitijkeh kan iomisikuilpa.”

© 1996 David C. Cook

Jesús okitookakeh

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

³⁸Satepa de yejón, José de altepetl Arimatea, tlen okatka momachti de Jesús san ichtaka porke okinmii-makasia in judiojtih, okitlatlavti in Pilato ma kikavili ma kivika ikuerpo in Jesús. Toneses, Pilato okikavili ma kivika. José oyá iva okivikak ikuerpo in Jesús. ³⁹Nicodemo nojiki oyá ivan José. Nicodemo yen tlen se welta ovia okittato in Jesús de yovak. Ye okivikak kemi senpoali ivan majtlaktli kilo de ajviakayotl, tlen nelitok de mirra ika áloes. ⁴⁰Jo-

sé ivan Nicodemo okikemilojkeh ikuerpo in Jesús ika tzotzoli tlen patío tlen okinsiajkeh ika yejón ajviakayotl. Okichijkeh ijkó kemi kipiah kostumbre in judiojtih ikuak kitooka se mikatl. ⁴¹Kan okikrusifikarokeh in Jesús ik ompa serka okatka se tlatokxochío, iva kan yejón tlatokxochío ompa okatka se mikatekochtli yankuik kan aymika ompa okitookayah. ⁴²Ompa okitookakeh in Jesús porke yejón mikatekochtli okatka serka, iva porke yopevaskia in tonali sábado ikuak in judiojtih omothayektlali-iyayah para moseviskeh.

Jesús omoyoliti

(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)

20 ¹In primer tonali de yejón samana ikuak ok tlayovatok, María tlen de altepetl Magdala oyá kan mikatekochtli iva okittak ayakmo tentzaktok ika tetl. ²Ijkuakó María omotlelo oyá kan okatka Simón Pedro ivan oksé momachti tlen Jesús okitlasoxtlaya, iva okinmilvi: —Ovikikakeh ikuerpo in toTeko de kan mikatekochtli, iva amo tikmatih kan okavatoh.

³Pedro ivan oksé momachti okiskeh iva oyajkeh kan mikatekochtli.

⁴Nochtin omeh omotlelojkeh san sekka, pero tlen oksé momachti omotlelo okachi ke Pedro iva achto oajsito kan mikatekochtli. ⁵Omotoolo para ontlachias ijtitik mikatekochtli, iva okinmitak in tzotzoltih ompa okatkah, pero amo okalakki. ⁶Satepa oajsito in Simón Pedro, tlen sa ikuitlapa oyaña, iva okalakki kan mikatekochtli. Ye noijki okinmitak in tzotzoltih ompa okatkah. ⁷Iva noijki okittak in tzotzoli tlen ika okuakemilitoka in Jesús, mach okatka ivan tzotzoltih tlen ika okemilojkeh, sino okatka sekka ololitok. ⁸Ijkuakó noijki okalakki tlen oksé momachti tlen achto oajsito kan mikatekochtli. Okittak nochí, iva okineltokak.

⁹In momachtijkeh de Jesús ayamo okajskamatiah tlen kijtova in Tiotlajkuiloli, nik Jesús omoyolitiskia satepa. ¹⁰Satepa in Pedro ivan oksé momachti omokuapkeh para inkajlitik.

Jesús okimonextili in María tlen de altepetl Magdala

(Mr. 16:9-11)

¹¹Pero María tlen de altepetl Magdala omoka chokatok inakastla mikatekochtli. Iva ikuak omotoollo para oontlachixki ik tlatlajtitk, ¹²okinmitak ome ilvikaktlatitlaniltih ika intlaken istak. Oyejetokah kan okatka ikuerpo in Jesús, se ik ikuatzontla iva oksé ik ixitla. ¹³In ilvikaktlatitlaniltih okitlajtlanjkeh in María:

—Sivatl, ¿tleka tichoka?

Ye okinnankili:

—Ovikikakeh ikuerpo in noTeko iva amo nikmati kan okikavatoh.

¹⁴Ijkuak María ijkó okinmilvi, omokuapki iva okittak in Jesús ompa moketok, pero amo okixmatki kox Ye. ¹⁵Ijkuakó Jesús okitlajtlani:

—Sivatl, ¿tleka tichoka? ¿Akin tiktemova?

María okiyejyeko xamo yen tlakatl tlen kikuidarova in tlatokxochío, iva okilvi:

—Tla tejwazti otikvikak in kuerpo, techilvi kan otikavato, iva ne nikuiti.

¹⁶Iva Jesús okilvi:

—¡María!

Ye omokuapki iva okilvi ika tlajtoli hebreo:

—¡Raboni! —kijtosneki Tlamachti.

¹⁷Jesús okilvi:

—Techkajkava, porke ayamo niav ilvikak inavak noTajtzi. Pero xivia xikinmilviti noknivah ke niav kan kajki noTajtzi tlen imejyah noijki

inmoTajtzi, tlen Ne noDios iva tlen imejvah noijki inmoDios.

¹⁸Ijkuakó María tlen de altepetl Magdala oyá okinmilvito in momachtijkeh nik okittak in toTeko, iva okinmilvi nochi tlen Jesús okilvi.

Jesús okimonextili in momachtijkeh

(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)

¹⁹In primer tonali de yejón samana ijkuak otlayovak, in momachtijkeh omololojkeh iva omokaltzajtzakeh porke okinmiimakasiah in tlawayakankeh judiojtih. Ijkuakó Jesús ovalmonexti ik tlatlajko de kan yejvah okatkah iva okintlajpalo, okinmilvi:

—¡Xietakah ika kuali!

²⁰Satepa de ijkó okinmilvi, okimititi imavah iva iomisjikuilpa. Yejvah sa tlawel opakeh ijkuak okittakeh in toTeko. ²¹Jesús oksemi okinmilvi:

—¡Xietakah ika kuali! Ijkó kemi noTajtzi onechvaltitlanki, ijkó Ne noijki nimechtitlani.

²²Ijkuak ijkó okijto, okinmijpitzki iva okinmilvi:

—Xikselikah in Tioijyotzintli.

²³Tlen imejvah inkitlapojpolviskeh de itlajtlakol, kipias tlapojoqvilistli. Iva tlen amo inkitlapojpolviskeh de itlajtlakol, mokavas tlajtlakole.

Jesús okimonextili in Tomás

²⁴Tomás, se de tlen majtlaktli ivan ome momachtijkeh, tlen okilviayah Nenetl, mach ompa okatka ivan momachtijkeh ijkuak Jesús okimonextili. ²⁵Satepa, tlen oksekimeh momachtijkeh okilvijkeh in Tomás:

—Yotikkatakeh in toTeko.

Pero ye okinmilvi:

—Ne mach nikneltoka. Moneki achto nikanmitas imavah kan okimakojkuyonijkeh ika klavos iva moneki nikalakis nomajpil ompa kan okimakojkuyonijkeh. Iva noijki moneki nikalakis noma kan iomisjikuilpa, para nikneltokas.

²⁶Ovalchikometik, in momachtijkeh oksemi omololojkeh itech se kali iva Tomás noijki ompa okatka. Nochtin kaltenmeh otzajtzaktokah, iva Jesús oksemi ovalmonexti ik tlatlajko, iva okinmilvi:

—¡Xietakah ika kuali!

²⁷Satepa okilvi in Tomás:

—Xikinmita nomavah iva xikalaki momajpil itech noma. Noijki xikalaki moma ik noomisjikuilpa. Xitlaneltoka, amo xieto seppa amo titlaneltokak.

²⁸Ijkuakó Tomás okilvi:

—¡Tejwazti tinoTeko iva tinoDios!

²⁹Jesús okilvi in Tomás:

—Axka tikneltoka porke otechitak. ¡Ma pakikah tlen amo nechittah iva nechneltokah!

De tleka omoikuilo nin libro

³⁰Jesús okinchi miekeh oksekimeh tetzavkaneskayomeh inmixpan momachtijkeh, tlen amo ijkuitlotokeh itech nin libro. ³¹Pero nochi nin tlen ijkuitlotokeh itech nin libro, omisjikuilo para imejvah xikneltokakah ke Jesús yen Cristo, iKone toTajtzin Dios. Iva tla imejvah intlaneltokaskeh inavak, velis inkripaskeh nemilistli para semijkak por medio de Ye.

**Jesús okinmonextili
chikome momachtijkeh**

21

¹ Satepa de yejón, Jesús oksemi okinmonextili in momachtijkeh itempan atl tlen wei de Tiberias. Ijkí nik opanolok: ² In momachtijkeh okatkah san sekka, okatka in Simón Pedro, Tomás tlen okilviyah Nenetl, Natanael tlen de Caná de Galilea, itelpochvah in Zebedeo iva ok ome momachtijkeh.

³ Simón Pedro okinmilvi:

—Niav nikinkitzkiti michimeh.

Yejvah okinankilijkeh:

—Ma tiviah mova.

Tenses oonnevakeh, otlejkokeh itech se barko. Pero yejón yovak mach itla michi okajsikeh. ⁴ Ijkuak yotlanestivalaya, Jesús okinmonextili itempan atl tlen wei, pero in momachtijkeh amo okimatiah kox yen Jesús. ⁵ Jesús okinmilvi:

—Telpokameh, ¿onkinmajsikeh michimeh?

Yejvah okinankilijkeh:

—Amo.

⁶ Ijkuakó Jesús okinmilvi:

—Xikontlamotlakah inmored ik iyekmapa in barko iva inkinmajsiskeh michimeh.

Tenses, yejvah ijkó okichijkeh, iva satepa ayakmo oveliah okikixtiayah inred, porke okinkitzkijkeh sa tlawel miekeh michimeh. ⁷ Ijkuakó in momachtí tlen Jesús okitlasoxtlaya okilvi in Pedro:

—¡Yen toTeko!

Ijkuak ijkó okikakki in Simón Pedro nik yen inTeko, san nima okonakijtivetzki itzotzol, porke okat-

ka xipetztik iva omotlamotlak ijtki atl. ⁸ Tlen oksekimeh momachtijkeh oajsitoh atentli itech barko, okitilantiyah in red tentok de michimeh. Okatka sa kana se sien metros de kan atentli. ⁹ Ijkuak otomokeh de itech barko, okittakeh se michi iva se pan ipan tlixochtli. ¹⁰ Jesús okinmilvi:

—Xikinvalikakah sekimeh michimeh tlen yikin onkoninkitzkijkeh.

¹¹ Simón Pedro otlejkok kan barko iva okitilanki in red asta atentli tentok de wejwei michimeh. Okin-poh, okinkitzkijkeh se siento ivan ompoali ivan majtlaktli ivan eyi michimeh. Maski okinkitzkijkeh miekeh michimeh, in red mach otzomonki. ¹² Ijkuakó Jesús okinmilvi:

—Xivikikah xitlakuakih.

Nion se momachi amo omixevi okitlajtlani akin Ye, porke kuali yokimatiah nik yen Jesús. ¹³ Satepa Jesús omotoki, okontilanki in pan iva okinmajmakak. Noijki okontilanki in michi iva okinmajmakak.

¹⁴ Ika yejón omochi ya eyi welta okinmonextili in momachtijkeh satepa de omoyoliti.

Jesús okitlapovi Simón Pedro

¹⁵ Satepa de otlankeh otlakuajkeh, Jesús okitlajtlani in Simón Pedro:

—Te Simón, tiipiltzi in Jonás, ¿techtlaosjtla okachi ke yejvah?

Pedro okinankili:

—Ajá, noTeko, tejwatzi kuali tikmati nik nimitzneki.

Jesús okilvi:

—Xikintlamaka tlen nechseguirovah, porke kateh kemi nochkakonevah.

¹⁶ Jesúś oksemi okitlajtlani:

—Te Simón, tiipiltzi in Jonás, ¿techtlaſoſtla?

Pedro okinankili:

—Ajá, noTeko, tejwatzi kuali tikmati nik nimitzneki.

Jesúś okilvi:

—Xikinkuidaro tlen nechseguirovah, porke kateh kemi nochkavah.

¹⁷ Jesúś oksemi okitlajtlani ya eyi welta:

—Te Simón, tiipiltzi in Jonás, ¿techneki?

Pedro omoyolkoko porke Jesúś ya ipan eyi welta okitlajtlani kox kineki. Iva okinankili:

—NoTeko, tejwatzi kuali tikmati nik ne nimitzneki.

Jesúś okilvi:

—Xikintlamaka tlen nechseguirovah, porke kateh kemi nochkavah.

¹⁸ Yi neli nimitzilvia, ijkuak otikatka titelpochtli, te monevia otikonakia ya motzotzol iva otiaya san kan te otiknekia. Pero ijkuak tivevejtis, tikintlatztilanas momavah iva oksé mitzonakiltis motzotzol, iva mitzvikas kan amo tiknekis tias.

¹⁹ Jesúś ijkó okilvi, kijtosneki kenik ixpolivis in Pedro satepa, iva kenik kimavistilis in Dios ika imikilis. Iva satepa de ijkó okitlapovi, Jesúś okilvi:

—Xiviki nova.

In momachti tlen Jesúś okitlaſoſtlaya

²⁰ Ijkuak Pedro omokuapki, okit tak tlen oksé momachti tlen Jesúś okitlaſoſtlaya, oyaya inkuitlapa, tlen achtó omonakasiktekak itech Jesúś ijkuak okikuajkeh in tlakuali de Pascua, iva okitlajtlanika: “¿Akin mitzemaktis tejwatzi?” ²¹ Ijkuak Pedro okittak yejón momachti, okitlajtlani in Jesúś:

—NoTeko, ¿iva ye tlán mochivas?

²² Jesúś okinankili:

—Tla Ne niknekis ma yolito asta ijkuak nivalmokuapas oksemi, te mach motekiv. Te xiviki nova.

²³ Ijkuakó yejón tlajtoli niman oxitinki itech nochtin toknivah tlaneltokakeh, ke neká momachti amo ixpolivis. Pero Jesúś mach okijo ke amo ixpolivis, sino Ye okijo: “Tla Ne niknekis ma yolito asta ijkuak nivalmokuapas oksemi, te mach motekiv.”

²⁴ Neká tlen oksé momachti kijtosneki yen ne. Ne onikittak tlen opanolok iva onikijuilo itech nin libro. Iva imejvah inkimatih ke nochí tlen nikijtova, yi neli.

²⁵ Jesúś okichi okseki miek tlamanatlí. Iva tla okijuiloskiah itech librojtih nochí tlen Jesúś okichi, yejonmeh librojtih amo oakiskiah itech nochí nin tlaltikpaktli. Ijkó ma yeto.